

Na osnovu člana 16. stav (4) Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10 i 3/23) i člana 31. stav (4) Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11, 15/21 i 18/24), na prijedlog Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 69. sjednici, održanoj 28.02.2025. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o radu za januar-decembar 2024.godine (Godišnji izvještaj) Kantonalne uprave za inspeksijske poslove za 2024. godinu, broj: 18/01-02-1-6997-6/24 iz januara 2025.godine.

II.

Zaključak sa Izvještajem iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-30-3640 /25
Datum, 28.02.2025. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:
1x Kantonalna uprava za inspeksijske poslove,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON
CANTON ADMINISTRATION FOR INSPECTION

Broj:18/01-02-1-6997-6/24

IZVJEŠTAJ
o radu za period januar-decembar 2024. godine
(Godišnji izvještaj)

Zenica, januar 2025. godine

SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

	Strana
I UVODNE NAPOMENE	3-4
II IZVRŠENJE CILJEVA	4
1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati	5
<i>Ila Sektor za inspeksijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike</i>	6-25
1. Inspektorat rada i zaštite na radu	7-12
1.1. Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	7-9
1.2. Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	10-12
2. Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	12-15
3. Inspektorat za ceste i cestovni promet	16-19
3.1. Kantonalna inspekcija za cestovni promet	16-17
3.2. Kantonalna inspekcija za ceste	18-19
4. Inspektorat tehničkih inspekcija	19-25
4.1. Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije	19-21
4.2. Kantonalna elektroenergetska inspekcija	21-22
4.3. Kantonalna termoenergetska inspekcija	22-24
4.4. Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	24-25
<i>Ilb Sektor za inspeksijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije,</i>	26-48
1. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	27-33
1.1. Kantonalna poljoprivredna inspekcija	27-28
1.2. Kantonalna vodna inspekcija	29-31
1.3. Kantonalna šumarska inspekcija	31-33
1.4. Kantonalna lovna inspekcija	33
2. Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	34-41
2.1. Kantonalna inspekcija zaštite prirode	33
2.2. Kantonalna inspekcija zaštite okoline	33-35
2.3. Kantonalna urbanistička inspekcija	35
2.4. Kantonalna građevinska inspekcija	35-36
3. Inspektorat veterinarske inspekcije	37-41
3.1. Kantonalna veterinarska inspekcija	37-41
4. Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	41-48
4.1. Kantonalna zdravstvena inspekcija	41-44
4.2. Kantonalna sanitarna inspekcija	44-46
4.3. Kantonalna farmaceutska inspekcija	46-48
III NORMATIVNE AKTIVNOSTI	48
IV STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO	48
V OSTALI POSLOVI I ZADACI	48-50
1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku	49
2. Drugi kontinuirani poslovi	50
VI OCJENA STANJA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA	50-53
1. Ocjena stanja	51-52
2. Programska orijentacija	53
VII UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA	54

I UVODNE NAPOMENE

Pravni osnov za sačinjavanje Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, za period januar - decembar 2024. godine, je član 31. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11, 15/21 i 18/24).

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je samostalna kantonalna uprava, sa sjedištem u Zenici i dvije izmještene kancelarije u Gradu Visoko i općini Maglaj.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je 20 vrsta kantonalnih inspekcija, od kojih 17 imaju izvršioce, dok 3 vrste kantonalnih inspekcija nemaju izvršioce (urbanistička, inspekcija za zaštitu prirode, lovna inspekcija).

Djelokrug rada ove Uprave je vršenje inspekcijskog nadzora u oblastima: radnih odnosa i zaštite na radu, trgovine, obrta, ugostiteljstva i turizma, cestovnog prometa, cesta, energetike, termoenergetike, rudarstva, poljoprivrede, voda, šumarstva, zaštite okoliša, urbanizma, građenja, veterinarstva, zdravstva i farmacije, u skladu sa djelokrugom i nadležnostima propisanim posebnim zakonima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove je ukupno sistematizovano 127 izvršioce, a popunjeno 74, i to: direktor, sekretar, 2 pomoćnika direktora, 1 stručni savjetnik, 1 viši stručni saradnik, 1 stručni saradnik 4 namještenika i 63 kantonalna inspektora.

U toku izvještajnog perioda rad Uprave je bio zasnovan na realizaciji Programa rada za 2024. godinu, te naredbama i odlukama drugih institucija.

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2024. godinu, vodilo se računa o broju izvršioce koji će realizirati planirane poslove, broju službenih vozila kojim Uprava raspolaže, kao i činjenici da inspektori na teren odlaze 3 dana u sedmici, a 2 dana kada ne idu na teren obavljaju prijem stranaka i druge kancelarijske poslove.

U skladu sa ciljevima iz Programa rada Uprave za 2024. godinu, u izvještajnom periodu u kontinuitetu su se posebno provodile aktivnosti nadzora na otkrivanju, spriječavanju i sankcionisanju prekršaja koji se odnose na obavljanje djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i radno angažovanje zaposlenika suprotno zakonu, obavljanje djelatnosti gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, kao i negativan uticaj na okoliš, te subjekte koji su u prekršajnoj evidenciji RNK-i evidentirani kao ponavljači prekršaja. Pored navedenog, poduzimane su preventivne i korektivne mjere u zakonom dozvoljenim slučajevima koji kako bi se omogućilo subjektima nadzora da bez primjene represivnih mjera usklade svoje poslovanje sa zakonskim propisima,

U toku izvještajnog perioda Uprava je ostvarila dobru saradnju sa resornim ministarstvima i drugim tijelima organa uprave na svim nivoima vlasti.

Na rad ove Uprave u izvještajnom periodu negativan uticaj su imale sljedeće okolnosti:

➤ *Nedovoljan broj službenih vozila i nedostatak terenskih vozila*

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2024. godinu i utvrđivanja normativa za svaku inspekciju, uzeta je u obzir činjenica da Uprava koristi 28 službenih vozila.

Važno je naglasiti da je veći broj službenih vozila zbog svakodnevne upotrebe često na popravkama, što dodatno otežava pravovremeno organizovanje rada inspekcija.

Imajući u vidu činjenicu da planirane poslove izvršava 17 vrsta inspekcija, te uvažavajući specifičnosti određenih inspekcija, svakodnevni problem nedostatka službenih vozila se djelimično prevazilazi organiziranjem poslova u poslijepodnevnom i večernjim satima, te u dane vikenda, kao i pravovremenim planiranjem odlazaka na teren inspektora, koji koriste ista službena vozila.

➤ *Nedostatak sredstava i opreme za rad*

Jedan od problema u radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove predstavlja nedostatak opreme, odnosno dotrajala oprema koja iziskuje stalne popravke, a koja je neophodna za rad inspektora. Ova stavka je djelimično riješena, ali ne u potpunosti pa još uvijek zahtijeva realizaciju kako bi se povećala efikasnost rada Uprave.

II – IZVRŠENJE CILJEVA

U periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine, izvršeno je **14.051** inspeksijska nadzora, što je više u odnosu na **12.407** inspeksijskih nadzora, koliko je za ovaj period planirano Programom rada Uprave za 2024. godinu. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih nadzora doneseno je **2.250** rješenja i izdato **3.254** prekršajna naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni **3.407.647,00 KM**.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, **319** prekršajnih naloga sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **394.200,00 KM**, izdato je zbog utvrđenih prekršaja po osnovu kantonalnih propisa.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga u **415** slučajeva je zatraženo sudsko odlučivanje. U izvještajnom periodu kantonalni inspektori su u svojstvu ovlaštenog predstavnika i svjedoka, pristupili na **365** usmenih pretresa, na općinskim sudovima na području Kantona.

U izvještajnom periodu, putem dežurnog telefona na koji građani prijavljuju nezakonitosti iz nadležnosti kantonalnih inspekcija u sastavu Uprave zaprimljeno je **183** prijave.

Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati
Tabelarni prikaz

ZBIRNI PODACI UPRAVE ZA PERIOD 01.01.-31.12.2024. GODINE

Red br.	NAZIV INSPEKCIJE	Broj pregleda planirano	Broj pregleda ostvareno	Rješenja	Prekršajni nalozi	Izrečeno-kazna KM	Prekršajni nalozi po kantonalnim propisima	Izrečeno kazni po kantonalnim propisima	Zatraženo sudsko odluč.	Zastupanja na sudovima
1.	INSPEKCIJA RADA - RADNI ODNOSI	1.480	1.510	219	694	684.650	82	64.500	130	136
2.	INSPEKCIJA RADA - ZAŠTITA NA RADU	363	375	124	115	178.960	14	29.600	9	22
3.	TRŽIŠNO-TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA INSPEKCIJA	2.596	2.894	628	1078	1.090.667	44	28.000	124	48
4.	INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET	604	655	78	533	336.840	6	7.100	21	33
5.	INSPEKCIJA ZA CESTE	160	169	38	22	18.500	0	0	0	3
6.	ELEKTROENERGETSKA	155	156	38	12	33.500	0	0	6	0
7.	RUDARSKO-GEOLOŠKA	70	70	8	20	89.000	20	89.000	8	0
8.	TERMOENERGETSKA	172	172	186	4	5.000	4	5.000	2	1
9.	POLJOPRIVREDNA	627	806	8	370	392.100	4	6.500	37	27
10.	VODNA	330	377	41	24	9.600	24	9.600	2	2
11.	ŠUMARSKA	340	345	63	26	43.700	26	43.700	0	0
12.	ZAŠTITA OKOLIŠA	310	313	75	11	13.000	2	2.500	0	1
13.	GRAĐEVINSKA	160	175	6	12	22.000	12	22.000	4	0
14.	VETERINARSKA	4.160	4.925	336	160	124.730	37	34.500	15	13
15.	ZDRAVSTVENA	160	170	36	29	75.000	9	13.500	10	0
16.	SANITARNA	560	776	324	117	198.400	28	29.400	42	79
17.	FARMACEUTSKA	160	163	42	27	92.000	7	9.300	5	0
		12.407	14.051	2.250	3.254	3.407.647	319	394.200	415	365

IIa IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA RADA, PROMETA ROBA, VRŠENJA USLUGA, OBRTA, SAOBRAĆAJA I TEHNIKE

U sastavu Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike nalazi se osam vrsta kantonalnih inspekcija.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove je prikazan je u narednoj tabeli:

1.	Inspektorat rada	Glavni kantonalni inspektor rada	-	1
1.a	Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	Kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa	7	12
1.b	Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	Kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu	3	4
2.	Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	Glavni kantonalni tržišni inspektor	1	1
		Kantonalni tržišno-turističko-ugostiteljski inspektor	13	21
3.	Inspektorat za ceste i cestovni promet	Glavni kantonalni inspektor za ceste i cestovni promet	-	1
3.a	Kantonalna inspekcija za cestovni promet	Kantonalni inspektor za cestovni promet	4	6
3.b	Kantonalna inspekcija za ceste	Kantonalni inspektor za ceste	1	2
4.	Inspektorat tehničkih inspekcija	Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije	1	1
4.a	Kantonalna elektroenergetska inspekcija	Kantonalni elektroenergetski inspektor	1	2
4.b	Kantonalna termoenergetska inspekcija	Kantonalni termoenergetski inspektor	1	2
4.c	Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	Kantonalni rudarsko-geološki inspektor	-	2
UKUPNO:			32	55

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora. Inspektoratom tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije rukovodi Glavni kantonalni tržišni inspektor, Inspektoratom za tehničke inspekcije rukovodi Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije, dok inspektoratom rada rukovodi Glavni kantonalni inspektor rada, po ovlaštenju.

1. INSPEKTORAT RADA I ZAŠTITE NA RADU

U sastavu kantonalnog inspektorata rada su dvije vrste inspekcija: kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa i kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu.

Inspektorat rada ima 10 izvršilaca, 7 kantonalnih inspektora za oblast radnih odnosa i 3 kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

Inspektoratom rada rukovodi glavni kantonalni inspektor rada, po ovlaštenju.

1.1. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST RADNIH ODNOSA

a) *poduzete aktivnosti*

Programom rada za 2024. godinu u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine planirano je izvršenje 1480 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je 1510 inspeksijskih nadzora.

Kantonalnom inspekcijom rada rukovodi glavni kantonalni inspektor rada po ovlaštenju, obzirom da je glavnom kantonalnom inspektoru rada prestao radni odnos 05.09.2022. godine zbog odlaska u penziju.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	1480	Redovni inspeksijski nadzor	1292	
		Kontrola izvršenja rješenja	188	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	1510	Redovni inspeksijski nadzor	995	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	312	
		Kontrola izvršenja rješenja	203	
Poduzete mjere	Rješenja	219	Rješenja o zabrani	137
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	81
			Rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	7		
	Prekršajni nalozi: UKUPNO 694	- F.P 612 - K.P 82	Iznos izrečenih novčanih kazni: - po f.p 620.150 KM - po k.p 64.500 KM 684.650 KM	
Broj lica zatečenih „na crno”			337	
Broj lica koja su nakon inspeksijskog nadzora zasnovala radni odnos			109	
Broj kontrolisanih radnih dozvola stranih državljana			211	
Broj subjekata kod kojih je utvrđeno ponavljanje istog prekršaja			17	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			136	
Broj zaprimljenih predstavki			338	

- * Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, za 130 (sto trideset) je do dana izrade izvještaja zatraženo sudskih odlučivanja.

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

*Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora	Broj lica zatečenih „na crno“
1. Proizvodna djelatnost:		
a) proizvodnja hrane i pekarskih proizvoda	76	31
b) proizvodnja mesa i mesnih prerađevina	6	1
c) proizvodnja i obrada metalnih proizvoda	17	2
d) ostale proizvodne oblasti: PVC materijal i sl.	43	17
Ukupno proizvodna djelatnost (a+b+c+d)	142	50
2. Trgovinska djelatnost	390	43
3. Ugostiteljska djelatnost	361	98
4. Građevinska djelatnost	61	53
5. Javni prijevoz putnika i tereta u cestovnom prometu	12	6
6. Proizvodnja, rezanje i prodaja rezane građe	25	27
7. Obrtništvo (zanatske radnje, autopraonice i sl.)	196	27
8. Tekstilna industrija, kožna galanterija i konfekcija	27	10
9. Benzinske pumpne stanice	25	1
10. Ostale djelatnosti (sportske kladionice, osiguravajuća društva, kablovski i tv emiteri, predškolski odgoj, obrazovanje, i sl.)	271	22
UKUPNO (1 do 10)	1510	337

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

- u mjesecu januaru i februaru 2024. godine izvršen redovan inspeksijski nadzor u 44 javne školske ustanove, obzirom da javno školske ustanove nisu vodile ažurnu evidenciju odlaska i dolaska nastavnog i nenastavnog osoblja sa posla. Kao rezultat gore navedenih inspeksijskih nadzora sve javno školske ustanove počele su ažurno voditi evidenciju odlaska i dolaska sa posla.
- u drugoj polovini mjeseca maja 2024. godine u popodnevnoj smjeni, u okviru organizovane akcije izvršeni inspeksijski nadzori u pekarskim obrtima.
- u mjesecu maju izvršen je nadzor nad primjenom Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 02/24) u 47 javnih ustanova na području Zeničko-dobojskog kantona, izdato je 74 naloga u iznosu 85.500 KM.
- u navedenom periodu, na osnovu zaprimljenih predavki, veliki broj usmjerenih inspeksijskih nadzora vršen u timskom radu sa kantonalnim tržišno-turističko-ugostiteljskim inspektorima.

- u mjesecu novembru i decembru u timu sa kantonalnim tržišno-turističko-ugostiteljskim inspektorima, u popodnevnoj smjeni u danima vikenda vršen redovan inspekcijski nadzor.
- u navedenom periodu utvrđeno nezakonito radno angažovanje 337 osoba o čemu je u skladu sa Zakonom, pismeno obaviještena nadležna Kantonalna služba za zapošljavanje i Kantonalna porezna uprava Zeničko-dobojskog kantona,
- u navedenom periodu djelovanjem inspekcije rada 109 osoba zasnovale su radni odnos u skladu s Zakonom.
- posebno ukazujemo da pored prekršajnih mjera, kantonalni inspektori izdaju i upravne mjere zabrane daljnjeg angažovanja lica zatečenih bez regulisanog radno-pravnog statusa, što u velikoj mjeri doprinosi povećanom broju lica sa kojima poslodavci zasnivaju radni odnos, te se na taj način godinama znatno puni i federalni PiO-MiO i kantonalni fond Zavoda za zdravstvo, a isti parametri se nigdje ne iskazuju.
- glavni kantonalni inspektor rada, po ovlaštenju odgovorio je na 116 pismenih zahtjeva-upita za zaštitu prava iz radnog odnosa i oblasti zaštite na radu zainteresovanih stranaka, poslodavaca, radnika i sindikata u slučajevima kada nije bilo potrebno neposredno vršenje neposrednog inspekcijskog nadzora.
- tokom izvještajnog perioda izvršena je kontrola radno-pravnog statusa za ukupno 4.615 osoba, od kojih je prema polnoj strukturi 1.754 ženskog i 2.357 muškog spola.
- najčešće uočena kršenja propisa odnose se na nezakonito radno angažovanje zaposlenika tzv. „rad na crno“, kašnjenje u isplati plaća i uplati doprinosa, nepostupnje u skladu sa Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom, koji su sankcionirani represivnim mjerama, odnosno izdavanjem prekršajnih naloga.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Dugogodišnje stanje koje je karakterisala velika ponuda radne snage, a što je imalo ima za posljedicu težak položaj zaposlenika kod poslodavaca koji su isplaćivali i isplaćuju minimalnu plaću, organizuju prekovremeni rad i ne omogućavaju ostvarivanje osnovnih prava iz radnog odnosa (pravo na odmor, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, dnevni i sedmični odmor i sl.), počinje da se mijenja u korist zaposlenika, a kao posljedica odliva kvalifikovane radne snage u treće zemlje. Isto se da zaključiti prema broju osoba zatečenih da rade na crno koji je u opadanju.

Odliv radne snage u treće zemlje doprinjeo je da se poveća uvoz radne snage iz Turske, Bangladeša, Nepala i Indije u oblasti građevinarstva i tekstilne proizvodnja, samim tim došlo je do povećanja radnog angažovanja stranaca bez radne dozvole i zaključenih ugovora o radu i obrazaca prijave kod nadležnog organa.

Tokom vršenja redovnih i umjerenih inspekcijskih nadzora uočene povrede prava iz radnog odnosa koje se odnose zakonom predviđene odmori: dnevni, sedmični, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, prekovremeni rad i dr.

Takođe, posebno je uočeno da se u javnim ustanovama i preduzećima ne vode redovne evidencije odlaska i dolaska sa posla radnika, što otvara mogućnost zloupotrebe položaja od strane odgovornih osoba.

1. 2. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST ZAŠTITE NA RADU

a) *Poduzete aktivnosti*

Programom rada za 2024.godinu u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine planirano je izvršenje 363 inspeksijska nadzora, a izvršeno je 375 inspeksijskih nadzora.

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila su tri kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	363	Redovni inspeksijski nadzor	293	
		Kontrola izvršenja rješenja	70	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	375	Redovni inspeksijski nadzor	169	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	31	
		Kontrola izvršenja rješenja	175	
Poduzete mjere	Rješenja	124	Rješenja o zabrani	18
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	105
			Rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi: UKUPNO: 115	101-F.P 14-K.P.	Iznos izrečenih novčanih kazni: - po f.p 149.360 KM - po k.p 29.600 KM UKUPNO: 178.960 KM	
Broj uviđaja povodom povrede na radu*		50		
Broj stručnih analiza elaborata za novootvorena radilišta		312		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		22		
Broj zaprimljenih predstavki		35		

* Po izdatim prekršajnim nalogima zatražen 9 sudskih odlučivanja.

* Od ukupnog broja uviđaja povodom povreda na radu, 50 radnika je pretrpilo težu povredu dok su 2 radnik doživjela težu povredu sa smrtnom posljedicom.

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Oblast nisko i visokogradnje i radilišta	74
Oblast proizvodnje i obrade metalnih proizvoda	40

Oblast tekstilne industrije, kožne konfekcije i galanterije	29
Oblast rezanja drveta	72
Oblast mesne industrije	10
Oblast proizvodnje hrane, kruha i peciva	11
Oblast poljoprivrede	2
Oblast prometa nafte, naftnih preradevina i plina	1
Oblast prijevoza robe i putnika	11
Ostale nespomenute oblasti prerade i proizvodnje (mlijeko i mliječni proizvodi, kafa, guma i PVC proizvodi i sl.)	30
Ostale oblasti (uslužne djelatnosti- trgovina, ugostiteljstvo, hemijske čistionice, auto-servisi, obrazovanje, kultura, javni emiteri, sportske kladionice i sl.)	95
Ukupno:	375

- Stanje u oblasti zaštite na radu karakteriše nastavak trenda iz prethodne godine, koji se ogleda u odgovornijem odnosu poslodavaca prema ovom segmentu rada, boljem organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu, boljoj saradnji poslodavaca sa inspekcijskim organima, te veći stepen discipline poslodavaca u pogledu prijavljivanja nesreća na poslu, kao pozitivan efekat i rezultat poduzetih aktivnosti ove inspekcije u oblasti zaštite na radu zahvaljujući odredbama novog Zakona o zaštiti na radu koji je stupio na snagu 09.11. 2020.godine i objavljen u Službenim novinama F BiH broj:79/20.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti zaštite na radu sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na stanje u oblasti zaštite na radu negativno je uticala činjenica da je do novembra 2020. godine na snazi bio Zakon o zaštiti na radu iz 1990. godine, koji je sadržavao prevaziđena pravna rješenja. Na području Kantona preovladava teška industrija u kojoj je velik broj industrijskih objekata izgrađen prema zastarjelim tehnologijama i koji ne zadovoljavaju savremene evropske standarde i propise. Isto se negativno odražava na stanje u oblasti zaštite na radu. Problem stručnih kadrova za obavljanje poslova zaštite na radu u privrednim subjektima naročito je izražen u privatnom sektoru i privrednim društvima čija djelatnost nije primarno vezana za zapošljavanje kadrova tehničkog smjera (npr. tekstilna i prehrambena industrija, poljoprivreda i dr)

Jedan od problema u ovoj oblasti je posljedica nestručnog i neodgovornog obavljanja poslova pregleda i ispitivanja sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima, od strane stručnih i ovlaštenih subjekata, koji posjeduju rješenje federalnog organa o ispunjavanju uslova za obavljanje navedenih poslova. Nije rijetka situacija da u privrednim subjektima, u kojima je od strane stručne i ovlaštene firme izvršen pregled i ispitivanje sredstava rada i opreme, prilikom vršenja inspekcijskog nadzora inspektori utvrde nedostatke i nepravilnosti na tim sredstvima rada, vezano za sigurnost zaposlenika.

Prilikom vršenja redovnog nadzora nad provođenjem mjera iz oblasti zaštite na radu i vršenja uviđaja kod teških povreda i povreda sa smrtnim ishodom, postoji problem oko pristupa standardima za ličnu zaštitnu opremu, kojima su pobliže definisane mjere kontrole, pregleda i održavanja iste. Standardima je takođe definisan i način korištenja ličnih zaštitnih sredstava kao i materijali od kojih se izrađuju ista, a s obzirom da Agencija za standardizaciju BiH ne dozvoljava uvid u iste bez naknade u ovoj godini bi trebalo izdvojiti odgovarajuća sredstva za ovu namjenu.

Za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je donijeti novu prateću zakonsku regulativu od strane resornog Federalnog ministra (odgovarajuće pravilnike), u skladu sa odredbama novog Zakona o zaštiti na radu.

2. INSPEKTORAT TRŽIŠNO-TURISTIČKO-UGOSTITELJSKE INSPEKCIJE

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period od 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine planirano je 2596, a izvršeno je ukupno 2894 inspeksijska nadzora. Kantonalna tržišno-turističko-ugostiteljska inspekcija ima 14 izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni tržišni inspektor.

U izvještajnom periodu inspeksijski nadzor vršilo je jedanaest 10 inspektora i glavni inspektor, tri inspektora su počela sa radom u toku mjeseca decembra, koji prvo prolaze kroz obavezan probni rad u trajanju od šest (6) mjeseci.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u slijedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		2596	Redovni inspeksijski nadzor	2016
			Kontrola izvršenja rješenja	580
Izvršeno inspeksijskih nadzora		2894	Redovni inspeksijski nadzor	1903
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	378
			Kontrola izvršenja rješenja	613
Poduzete mjere	Rješenja	628	Rješenja o zabrani	81
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	547
			Rješenja o upozorenju	0
	ZPPP		0	
	Prekršajni nalozi:	1078	Iznos izrečenih novčanih kazni: 1.090.667,00 KM 1034 PN Po federalnim zakonima 1.062.667,00,00 KM 44 PN po zakonima ZDK 28.000,00 KM	
Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		1		
Broj zapečaćenih objekata			0	
Broj slučajeva oduzimanja robe		8	Vrijednost oduzete robe: 5055,20 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			48	
Broj zaprimljenih predstavki			378	

- Od ukupnog broja zaprimljenih predstavki tri stotine sedamdeset osam (378), dvadeset osam (28) se odnosi na reklamacije potrošača, od kojeg broja je devetnaest (19) bilo osnovano i riješene su u korist potrošača, a devet (9) je bilo neosnovanih.

- Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga hiljadu sedamdeset i osam (1078), zahtjev za sudskim odlučivanjem zatražen je u stotinu dvadeset četiri (124) slučaja.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor

Segment nadzora	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji	989
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji-BPS	19
Inspekcijski nadzor kod proizvođača pekarskih proizvoda	107
Pilane	2
Inspekcijski nadzor u privatnim zdravstvenim ustanovama	10
Inspekcijski nadzor frizersko-kozmetičkih usluga	127
Inspekcijski nadzor zlatarskih radnji	15
Inspekcijski nadzor kod prometa svježeg mesa-mesnice	61
Inspekcijski nadzor kod proizvodnje i prometa suhomesnatih proizvoda	29
Obrt proizvodnja i uslužna djelatnost	165
Promet Sekundarnom sirovinama	11
Inspekcijski nadzor ugostiteljskih objekata vrste "BAROVI" (kafana, bosanska kafana, noćni klub, noćni bar, disko klub, caffè bar, pivnica, buffet, krčma, konoba)	312
Inspekcijski nadzor ugostiteljskih objekata vrste "RESTORANI" (restoran, gostionica, zdravljak, ćevabdžinica, aščinica, buregdžinica, pečenjarnica, pizzeria, bistro, slastičarnica, objekat brze prehrane)	317
Inspekcijski nadzor smještajnih jedinica (hoteli, moteli, pansioni, sobe za iznajmljivanje, hostel, pansion)	9
Inspekcijski nadzor putničkih agencija	7
Inspekcijski nadzor kod fizičkih lica bez odobrenja	96
Kontrolni inspekcijski nadzor izvršenja rješenja	618
Ukupno:	2894

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

1. Inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad kod trgovaca i obrtnika (automehaničara, autolakirera, autopraonica, frizera), s obzirom da se najveći broj prijava bespravnog rada odnosi na navedene djelatnosti. Otkriveno je 96 fizičkih lica koja su obavljala djelatnost bez odobrenja za rad nadležnog organa, za što su poduzete zakonom propisane mjere.
2. U dane 20.01.2024. godine i 31.01.2024. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad, te obavljanje djelatnosti u skladu sa odobrenjem za rad lica koja pružaju usluge na pijacama kojim upravlja JP Tržnica Zenica (M. Tita, Lukovo polje, Crkvice i Blatuša). Za utvrđene nepravilnosti poduzete su zakonom propisane mjere.
3. Dana 28.02.2024 godine i 29.02.2024. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor u ugostiteljskim objektima na području Grada Zenica i Visoko, te općina Žepče i Zavidovići, kada su inspektori u radnom vremenu od 13:30 do 22:00 kontrolisali odredbe Zakona o fiskalnim sistemima, kontrolisano je ukupno 20 subjekata, nepravilnosti su utvrđene kod 6 subjekata nadzora što je sankcionisano sa 8 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 19.000,00 KM

4. Dana 20.04.2024. godine izvršen je inspekcijski nadzor pijace na Usori kojom gazduje preduzeće "VRT" doo Žabljak, Usora. Kontrolisano je ukupno 77 lica koja su obavljala djelatnost na predmetnoj lokaciji i za isto su inspektorima predočila rješenja o odobrenju za rad nadležnog organa.
 5. Dana 11.05.2024. godine i 15.05.2024. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor buvlje pijace u Zenici kojom gazduje JP Tržnica, Zenica. Kontrolisano je ukupno 21 (dvadeset jedno) zatečeno lice od kojih 2 (dva) lica koja su obavljala djelatnost na predmetnoj lokaciji nisu posjedovala odobrenja za rad nadležnog organa za što su prema licima i prema upravitelju poduzete zakonom propisane mjere. Na ulazu u pijacu na javnoj površini, kao i u krugu pijace, kontrolisana su lica koja se bave trgovinom prehrambenim i neprehrambenim artiklima za koje je utvrđeno da im je istekao rok upotrebe, te su ista sankcionisana u skladu sa zakonom i izvršeno oduzimanje robe u ukupnoj vrijednosti od 568,50 KM.
 6. Dana 12.05. 2024. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor pijace u Novom Šeheru kojom gazduje društvo BHS – HAZI doo Maglaj. Kontrolisano je ukupno 9 (devet) zatečenih lica, koja su zatečena i u ponovljenoj kontroli dana 19.05.2024. godine. Za utvrđene nepravilnosti kod subjekata nadzora i upravitelja poduzete su zakonom propisane mjere.
 7. Dana 15.05.2024. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor pijace Rastoka, Jelah, Tešanj. Kontrolisano je ukupno 14 (četnaest) zatečenih lica koja su posjedovala odobrenja za rad nadležnog organa. Na javnoj površini na ulazu u pijacu na 4 stola je zatečena akcizna i ostala roba, a lica koja su vršila prodaju su se u momentu dolaska inspektora udaljila. Izvršeno je oduzimanje zatečene robe u ukupnoj procjenjenoj vrijednosti 749,00 KM.
 8. U dane 13.09.2024. godine i 20.09.2024. godine izvršena je preraspodjela radnog vremena u cilju vršenja usmjerenih inspekcijskih nadzora kod subjekata koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost. Od ukupnog broja od 14 inspekcijskih nadzora nepravilnosti su utvrđene kod 10 subjekata nadzora za što su poduzete zakonom propisane mjere.
 9. Dana 28.09.2024. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad lica koja obavljaju djelatnost trgovine na lokalitetu tzv. distrikta, u momentu inspekcijskog nadzora zatečeno je 5 lica koja su obavljala djelatnost bez odobrenja za rad nadležnog organa za što su poduzete zakonom propisane mjere.
 10. U periodu od 29.10.2024. godine do 30.11.2024. godine Tržišno – turističko – ugostiteljski inspektorat, pored redovnih inspekcijskih nadzora predviđenim Planom rada za 2024. godinu, vršio je pojačani inspekcijski nadzor subjekata koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost. Inspekcijski nadzor vršio se u timovima sa inspektorima rada za oblast radnih odnosa. Izvršeno je ukupno 60 inspekcijskih nadzora, od kojeg broja je 32 inspekcijska nadzora izvršeno timski, predmet kontrole bile su odredbe Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakona o fiskalnim sistemima. Nepravilnosti su utvrđene kod 28 subjekata nadzora što je sankcionisano sa 36 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 81.300,00 KM. Inspekcijski nadzori su vršeni u redovnom radnom vremenu, u dane vikenda i u noćnim satima.
 11. Nakon stupanja na snagu novog Zakona o unutrašnjoj trgovini ("Službene novine FBiH", broj: 87/24) od 14.11.2024. godine, tržišno – turističko – ugostiteljski inspektorat je kontinuirano planirao i vršio inspekcijski nadzor posebno nad poštivanjem odredbi člana 18.
- Inspekcijski nadzori vršeni su u dane 17.11.2024. godine (nedjelja) kada na terenu nisu utvrđena kršenja gore navedenih odredbi zakona, 24.11.2024. godine (nedjelja) kada je u jednom slučaju utvrđen prekršaj i isto je sankcionisano u skladu sa propisanim kaznama. 25.11.2024. godine (praznik) kada je također utvrđen prekršaj. Inspekcijski nadzori su nastavljeni i 01.12.2024. godine (nedjelja) na području Općina/Gradova Zenica, Kakanj, Visoko, Breza i Vareš, kada u toku kontrole nisu utvrđeni prekršaji. U navedenom periodu inspektorski timovi su inspekcijske nadzore vršili na širem području Kantona, prioritarno je vršena kontrola subjekata koji se bave djelatnošću trgovine. Nepoštivanje odredbi člana 18. citiranog zakona i Zakona o fiskalnim sistemima su kako

je navedeno utvrđeni kod tri subjekta nadzora što je sankcionisano sa četiri (4) prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 12.510,00 KM.

Dana 08.12.2024. godine inspekcijski nadzori su vršeni na području Općine Maglaj – Novi Šeher, Žepče, Grada Zavidovići i Zenica prekršaji su utvrđeni kod tri subjekta nadzora i za isto su poduzete zakonom propisane mjere i izrečene su prekršajne sankcije u ukupnom iznosu od 4.500,00 KM.

Dana 15.12.2024. godine inspekcijski nadzori vršeni su na području Gradova/Općina Zenica, Breza, Vareš, Visoko, Kakanj, Tešanj, D. Jug, Usora, Maglaj i Zavidovići nepravilnosti u radu utvrđene su kod 6 subjekata nadzora što je sankcionisano sa prekršajnim nalozima u ukupnom iznosu od 8.500,00 KM.

Dana 22.12.2024. godine izvršen je inspekcijski nadzor poštivanja odredbi članova 18. i 19. Zakona o unutrašnjoj trgovini na području Gradova/Općina Zenica, Zavidovići, Maglaj, Tešanj, D. Jug, Usora te je u jednom slučaju utvrđeno kršenje zakona i isto je sankcionisano prekršajnim nalogom u iznosu od 2.000,00 za pravno lice i 500,00 KM za odgovorno lice.

Dana 29.12.2024. godine u radnom vremenu od 10:00 do 18:30 sati izvršen je inspekcijski nadzor poštivanja odredbi članova 18. i 19. Zakona o unutrašnjoj trgovini inspekcijski nadzor vršen je na području Općine Tešanj kojom prilikom je kršenje zakonskih odredbi zapisnički konstatovano kod 8 subjekata nadzora što je sankcionisano sa prekršajnim nalozima u ukupnom iznosu od 18.000,00 KM. Navedene zakonske odredbe kontrolisane su i na području Općine Žepče i Grada Zenica kojom prilikom nije utvrđeno kršenje istih.

12. Dana 18.12.2024. godine sa početkom u 18:00 sati izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor kod 5 (pet) lica koja pružaju uslugu odnosno koja su sklopila ugovor o zakupu kućica na manifestaciji „STUDENGRAD 2024“ sa JP Tržnica doo Zenica.

Nepravilnosti u radu utvrđene su kod tri (3) ugostitelja koji nisu posjedovali posebno odobrenje za rad nadležnog organa na predmetnoj lokaciji za vrijeme trajanja manifestacije što je sankcionisano sa ukupno izrečenim kaznama u iznosu od 3x150,00 KM, te kod jednog trgovca pojedinca koji nije obavljao djelatnost ličnim radom na predmetnoj lokaciji što je sankcionisano sa prekršajnim nalogom u iznosu od 500,00 KM. Ukupno izrečene sankcije u ovom usmjerenom inspekcijskom nadzoru koji je vršilo 5 (pet) inspektora su 950,00 KM.

13. Kantonalna tržišno – turističko – ugostiteljska inspekcija je u dana 21.12.2024. godine (subota) preraspodjelom radnog vremena izvršila inspekcijske nadzore poštivanja odredbi Zakona o fiskalnim sistemima u ugostiteljskim objektima kada je kontrolisano 6 (šest) subjekata nadzora. Nepoštivanje odredbi utvrđeno je u tri slučaja što je sankcionisano sa prekršajnim nalozima u ukupnom iznosu od 9.000,00 KM.

Najčešće uočeno kršenja propisa u izvještajnom periodu odnosilo se na neizdavanje računa i neposjedovanje dokumentacije o nabavci robe, te na obavljanje djelatnosti bez odobrenja, isto je sankcionisano represivnim mjerama odnosno izdavanjem prekršajnih naloga, te u skladu sa zakonskim propisima upravnim mjerama.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno je:

- Inicirati donošenje podzakonskih akata za provođenje Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini kojim bi se povećala zaštita potrošača;
- Inicirati usklađivanje Zakona o obrtu, Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti sa Zakonom o fiskalnim sistemima;
- Inicirati izmjene Zakona o mjeriteljstvu FBiH i proizašle pravilnike zbog nemogućnosti primjene istih na terenu;

3.INSPEKTORAT ZA CESTE I CESTOVNI PROMET

3.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu za period od 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine planirana su 604 inspeksijska nadzora od kojih je 87 kontrola izvršenja rješenja.

U navedenom periodu izvršeno je ukupno 655 inspeksijskih nadzora od čega je 84 kontrole izvršenja rješenja.

Inspeksijski nadzor su vršila četiri (četiri) kantonalna inspektora za cestovni promet, od kojih je jedan započeo sa radom 02.12.2024. godine i nalazi se na probnom radu u trajanju od šest (6) mjeseci.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	604	Redovni inspeksijski nadzor	517	
		Kontrola izvršenja rješenja	87	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	655	Redovni inspeksijski nadzor	504	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	67	
		Kontrola izvršenja rješenja	84	
Poduzete mjere	Rješenja	78	Rješenja o zabrani	30
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	42
			Rješenja o upozorenju	-
			Rješenja o isključenju vozila	6
			Rješenja o udaljavanju vozača	-
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom	-		
	ZPPP	-		
Prekršajni nalozi	533	Iznos izrečenih novčanih kazni 336.840,00 KM		
	F.P. 527 K.P. 6	F.P. 329.740,00 KM K.P. 7.100,00 KM		
Broj zaustavljenih i kontrolisanih vozila			6026	
Broj nelegalnih prijevoznika			17	
Broj isključenih prijevoznika iz prometa			6	
Broj udaljavanja vozača iz vozila			-	
Broj zahtjeva za brisanje iz registra			2	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			33	
Broj zaprimljenih predstavki			122	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema vrsti prijevoza koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Prijevoz tereta:	
a) javni prijevoz tereta	256
b) prijevoz tereta za vlastite potrebe	281
Ukupno prijevoz tereta (a+b)	537
Prijevoz putnika:	
c) linijski i ugovoreni prijevoz	60
d) taksi prijevoz	58
Ukupno prijevoz putnika (c+d)	118
Ukupno:	655

Pored redovnih inspekcijskih nadzora u ovom izvještajnom periodu inspektori su postupali po, službenim zabilješkama policijskih službenika, predstavkama prijevoznika i drugih podnositelaca.

Kao najbitnije aktivnosti kantonalne inspekcije za cestovni promet u izvještajnom periodu ističemo pojačan inspekcijski nadzor u skladu sa nalogima za postupanje u mjesecu februaru i martu koji je vršen u oblasti javnog vanlinijskog prijevoza putnika u cestovnom prijevozu-ugovoreni prijevoz i taksi prijevoz bez odobrenja nadležnog općinskog organa.

Inspekcijski nadzor je vršen u redovnom radnom vremenu, kao i preraspodjelom radnog vremena u popodnevnim satima i u dane vikenda.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti cestovnog saobraćaja sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti cestovnog prijevoza na području Zeničko-dobojskog kantona nije zadovoljavajuće iz više razloga. Ono što ga karakteriše jeste velik broj lica koja obavljaju javni prijevoz putnika, bez odobrenja izdatog od strane nadležnog općinskog organa, a što je u direktnoj vezi sa velikim brojem lica koja su bez zaposlenja, te se odlučuju na nelegalan taksi prijevoz, koristeći slabosti postojećeg javnog sistema prijevoza.

Stanje nije zadovoljavajuće ni u segmentu prijevoza stvari, s obzirom da subjekti koji su registrovani za prijevoz stvari za vlastite potrebe (npr. poljoprivredni proizvođači), vrlo često pružaju usluge trećim licima, tj. vrše javni, a ne prijevoz za vlastite potrebe, čineći tako neloyalnu konkurenciju javnim prijevoznicima, koji su registrovani za javni prijevoz tereta.

Povećanje broja izvršilaca u inspekciji za cestovni promet, te postavljanje fizičkih barijera i saobraćajne signalizacije o zabrani parkiranja na mjestima gdje se najviše okupljaju lica koja vrše nelegalan prijevoz putnika, uticalo bi na poboljšanje stanja u navedenoj oblasti.

Poboljšanju stanja u navedenoj oblasti doprinijele bi i izmjene Zakona o cestovnom prijevozu posebno u dijelu koji reguliše rad bez odobrenja nadležnog organa, (nelegalni taksiprijevoz), kao i pojačana aktivnost drugih nadležnih organa u oblasti kontrole cestovnog prijevoza (Ministarstvo unutrašnjih poslova, jedinice lokalne samouprave).

3.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTE

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024 godinu, za period 01.01.2024. do 31.12.2024. godine, planirano je 160, a izvršeno ukupno 169 inspeksijskih nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni inspektor za ceste.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	160	Izvršeno inspeksijskih nadzora	169	Redovni inspeksijski nadzor	91
				Inspeksijski nadzor po predstavkama	40
				Kontrola izvršenja rješenja	38
Poduzete mjere	Rješenja		38	Rješenja o zabrani	-
				Rješenja o otklanjanju nedostataka	38
	ZPPP		-		
	Prekršajni nalozi		22	18.500,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			3		
Broj zaprimljenih predstavki*			77		

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Održavanje i izgradnja javnih cesta	63
Izgradnja objekata u pojasu javnih cesta	58
Izvođenje ostalih radova uz ceste i na cestama	48
Ukupno:	169

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Kao bitni razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti cesta su:
- neprovođenje mjera zaštite regionalnih cesta od strane upravitelja javnih cesta (održavanje regionalnih cesta u skladu sa članom 47. i 81. Zakona o cestama, zaštita od prekomjernog opterećenja, zaštita cesta od prekomjerne upotrebe i vršenje mjerenja ukupne mase i osovinskog opterećenja na javnim cestama u skladu sa članom 54. stav (8). i 56. Zakona o cestama), što je dovelo do toga da su ceste na području Zeničko-dobojskog kantona u izuzetno lošem stanju, jer je asfaltni zastor na većini cesta dotrajavao i iz tog razloga nastaju česta oštećenja kao što su pukotine, lomovi, neravnine i dr.,

- izgradnja objekata u cestovnom pojasu kao i priključaka objektima sa regionalnih cesta, u proteklom periodu, bez potrebnih saglasnosti nadležnih organa,
- nezakonito postavljanje raznih reklamnih i drugih panoa u cestovnom pojasu i nepostojanje evidencije odnosno saobraćajnih projekata kod upravitelja regionalnih cesta u skladu sa članom 76. Zakona o cestama,
- nedovoljan iznos novčanih sredstava za održavanje postojeće mreže cesta te izgradnju novih cesta,
- nedosljedna primjena zakonske regulative koja reguliše oblast cesta, od strane onih koje Zakon o cestama i pravilnici doneseni na osnovu istoga, na to obavezuju, a to je upravitelj regionalnih cesta,
- nepostojanje projekata, informacionog sistema javnih cesta kao i katastra cesta sa ucrtanim objektima na istima te postojećom signalizacijom, uslijed čega je veoma otežano vršiti inspeksijske kontrole na cestama koje su već duže vrijeme u upotrebi, a ne posjeduju potrebnu dokumentaciju,
- nepostojanje dovoljne saradnje sa upraviteljima javnih cesta i subjektima koji vrše nadzor nad izvođenjem radova, koje se ogleda u nepostupanju istih po zahtjevima inspektora za dostavu podataka bitnih za inspeksijski nadzor, kao ni informacija o poduzetim mjerama i aktivnostima, te ne vršenju poslova od strane upravitelja regionalnih cesta, koji su im Zakonom o cestama dati u nadležnost.

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti cesta.

4. INSPEKTORAT TEHNIČKIH INSPEKCIJA

U sastavu kantonalnog inspektorata za tehničke inspekcije su tri vrste inspekcija: Kantonalna elektroenergetska inspekcija, Kantonalna termoenergetska inspekcija i Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija, kojima rukovodi Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije.

Inspektorat ima tri izvršioca, od kojih je jedan glavni kantonalni inspektor, jedan kantonalni elektroenergetski inspektor i jedan kantonalni termoenergetski inspektor.

4.1. GLAVNI KANTONALNI INSPEKTOR ZA TEHNIČKE INSPEKCIJE

a) Poduzete aktivnosti

Do 01.08.2024. godine Inspektoratom tehničkih inspekcija je rukovodio Glavni kantonalni inspektor – po ovlaštenju, koji je vršio poslove kantonalnog rudarsko-geološkog inspektora. Od 01.08. do 31.12.2024. godine, uz redovne poslove rukovođenja Inspektoratom, Glavni kantonalni inspektor vršio je inspeksijski nadzor iz oblasti rudarstva i geologije. Programom rada za 2024. godinu u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine planirano je 70 i izvršeno ukupno 70 inspeksijska nadzora.

Detaljan pregled rezultata prikazan je u slijedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	70	Redovni inspeksijski nadzor	49
		Kontrola izvršenja rješenja	21

Izvršeno inspekcijskih nadzora		70	Redovni inspekcijski nadzor	40
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	12
			Kontrola izvršenja rješenja	18
Poduzete mjere	Rješenja	8	Rješenja o zabrani	1
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	2
			Rješenja o upozorenju	5
	ZPPP	-		
	Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu	-		
	Prekršajni nalozi	20	Iznos izrečenih kazni: 89.000,00 KM (kantonalni propis)	
Zaključci o dozvoli izvršenja rješenja			-	
Broj zatraženih sudskih odlučivanja za prekršajne naloge				8
Broj izvršenih stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite subjekata iz nadležnosti rudarsko-geološke inspekcije				11
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima				-
Broj zaprimljenih predstavlki				16*

*4 predstavlke prosljeđene na nadležno postupanje kod drugih organa

Aktivnosti Glavnog kantonalnog inspektora u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na inspekcijski nadzor subjekata koji imaju odobrenje za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa i postupanje po predstavkama.

Redovan inspekcijski nadzor vrši se kod 12 subjekata, koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da jedan broj subjekata eksploataciju ne izvodi duži vremenski period, a jedan broj povremeno na kraći vremenski period obustavlja izvođenje radova, te se prema istim u slučaju kršenja propisa poduzimaju mjere i radnje u skladu sa Zakonom. Radi složenosti inspekcijskog nadzora u oblastima rudarstva i geologije optimalno se može izvršiti jedan nadzor za jedan dan (nekada je potrebno i više dana za vršenje jednog nadzora).

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Aktuelna je problematika eksploatacije mineralnih sirovina u šumskom pojasu, gdje d.o.o. JP „ŠPD ZDK“ Zavidovići angažira firme da vrše otkopavanje mineralnih sirovina radi njihove potrebe. Da bi se ovaj problem riješio potrebno je da se za određene lokacije u šumskom pojasu, gdje postoji potreba za tehničkim kamenom, pribave zakonom propisana odobrenja.

Zbog nemogućnosti procjene imovinske koristi stečene nelegalnom eksploatacijom mineralnih sirovina, propisana zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi je neprovediva. Da bi se riješila navedena poteškoća u radu inspektora i stvorili uvjeti za poboljšanje stanja u oblastima rudarstva i geologije potrebno je angažiranje firmi (geodetske, rudarske ili građevinske), kao i vještaka ekonomske struke. Prethodnim bi se stvorili uvjeti za oduzimanje imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja i

oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

U cilju postizanja adekvatne komunikacije na stručnoj razini, sa resornim Ministarstvom za privredu Zeničko – dobojskog kantona, neophodno je da se u navedenom organu radno angažira stručno lice iz oblasti rudarstva.

4.2. KANTONALNA ELEKTROENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine planirano je 155 i izvršeno ukupno 156 inspekcijskih nadzora.

Detaljan pregled rezultata rada u izvještajnom periodu prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	155	Redovni inspekcijski nadzor	87	
		Kontrola izvršenja rješenja	68	
Izvršeno inspekcijskih nadzora	156	Redovni inspekcijski nadzor	94	
		Inspekcijski nadzor po predstavkama	20	
		Kontrola izvršenja rješenja	42	
Poduzete mjere	Rješenja	38	Rješenja o zabrani	2
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	34
			Rješenja o upozorenju	2
	ZPPP		-	
	Prekršajni nalozi:	12	Iznos izrečenih kazni: 33.500,00 KM (federalni propis)	
Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		-		
Broj zatraženih sudskih odlučivanja na prekršajne naloge		6		
Broj zapečaćenih objekata		-		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
Broj zaprimljenih predstavki		22*		

*za 3 predstavke izvršen je jedan inspekcijski nadzor

Elektroenergetski inspektor je u izvještajnom periodu aktivno vršio nadzor nad srednje naponskim i niskonaponskim mrežama kod javnih poduzeća elektroprivreda na području Zeničko-dobojskog kantona, kao i kod privatnih subjekata, posebice onih koji su vlasnici ili korisnici trafostanica. Osim toga vršen je inspekcijski nadzor po podnesenim pismenim predstavkama. Elektroenergetski inspektor je u izvještajnom periodu djelovao sa ciljem poboljšanja kvalitete infrastrukture elektroenergetskih mreža, čime se smanjuje

mogućnost havarija i ispadanja iz sustava elektroenergetskih objekata, a što u konačnici može smanjiti štete građana i drugih pravnih subjekata u Zeničko-dobojskom kantonu zbog isključenja električne energije.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Glavni razlog koji se negativno odražava na postojeće stanje je zastarjelost niskonaponske i srednje naponske elektroenergetske mreže u Zeničko-dobojskom kantonu. U cilju poboljšanja stanja u oblasti, neophodno je ulaganje u infrastrukturu elektroenergetskih mreža od strane javnih poduzeća, odnosno nadležnih elektroprivreda u Zeničko-dobojskom kantonu.

Izgradnjom autoputa na koridoru VC, čija je trasa često u koliziji sa elektroenergetskom mrežom (srednje naponskim dalekovodima i niskonaponskom mrežom), dolazi do oštećenja mreže i prekida napajanja električnom energijom. Investitor izgradnje autoputa VC nije izvršio izmještanje elektroenergetske mreže prije početka radova na autoputu, što je bilo potrebno prema suglasnostima nadležni elektrodistribucija. Potrebno je izvršiti izmještanje elektroenergetske mreže u mjestima kolizije sa trasom autoputa, što elektroenergetski inspektor nalaže rješenjima.

4.3. KANTONALNA TERMOENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine, planirano je 172 i izvršeno ukupno 172 inspekcijskih nadzora.

Detaljan pregled rezultata rada u izvještajnom periodu prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	172	Redovni inspekcijski nadzor	150	
		Kontrola izvršenja rješenja	22	
Izvršeno inspekcijskih nadzora	172	Redovni inspekcijski nadzor	55	
		Pregled objekata po zahtjevima stranaka	70	
		Kontrola izvršenja rješenja	44	
		Inspekcijski nadzor po predstavkama	3	
Poduzete mjere	Rješenja	387	Rješenja za dalji rad	326
			Rješenja o zabrani rada	16
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	45
	ZPPP	-		
Prekršajni nalozi:	4	Iznos izrečenih kazni: 5.000,00 KM (kantonalni propis)		
		Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom	-	
Broj zatraženih sudskih odlučivanja na prekršajne naloge		2		

Uvjerenja za novoizgrađena tlačna postrojenja	-
Broj otvorenih i izdatih "isprava"	100
Uplaćena taksa za izdata rješenja	4.270,00
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima	1
Broj zaprimljenih zahtjeva	68
Broj zaprimljenih predstavki	3

Inspeksijski nadzor je vršen kod subjekata koji obavljaju djelatnost gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara kao i negativan utjecaj na okoliš.

Inspeksijski nadzori su vršeni kao redovni i periodični pregledi prema tehničkim propisima, kao i pregledi po podnesenim zahtjevima vlasnika-korisnika termoenergetskih postrojenja, radi utvrđivanja ispravnosti termoenergetskih postrojenja i PPP (posuda pod pritiskom) u eksploataciji. Osim toga, vršen je inspeksijski nadzor po podnesenim pismenim predstavkama, kao i po nalogu neposrednog rukovodioca za pojačani nadzor i poduzimanje mjera iz nadležnosti subjekata kod kojih je prethodnim inspeksijskim nadzorima utvrđeno da posjeduju neispravne boce za tečni plin/gas, kao i kod drugih koji obavljaju tu djelatnost.

Od ukupnog broja pregledanih termoenergetskih postrojenja, najveći broj se odnosi na pokretne posude/boce pod pritiskom kao što su: propan-butan plin, boce auto plina koje se ugrađuju u motorna vozila, boce protupožarnih aparata sa prahom "S" i "CO2", boce punjene komprimiranim zrakom, kao i stabilne posude pod pritiskom: rezervoari plina propan-butan, vrelovodna kotlovska postrojenja, parni, te kompresorska i pneumatska postrojenja u eksploataciji.

Imajući u vidu specifičnost inspeksijskog nadzora u ovoj oblasti, koji podrazumijeva da se u svakom postupanju mora donijeti rješenje kojim se odobrava, nalaže ili zabranjuje upotreba određenih termoenergetskih postrojenja, to je kao poseban cilj izvedbe, odnosno radni zadatak ove inspekcije, postavljena blagovremenost u postupanju po podnesenim zahtjevima stranaka i blagovremeno, preventivno djelovanje u oblasti u kojoj se vrši inspeksijski nadzor. Iz navedenog razloga kantonalni termoenergetski inspektor je u toku izvještajnog perioda, na zahtjev subjekata, vršio inspeksijski nadzor i u dane vikenda.

Najčešći razlog kršenje propisa u oblasti je taj što korisnik nije, pravilno i po propisima i uputstvima za rad i rukovanje, upotrebljavao, redovno ispitivao i održavao u ispravnom i bezbjednom stanju tehničku dokumentaciju, termoenergetsko postrojenje, uređaj ili posudu pod pritiskom, i nije vršio obuku rukovaoca postrojenjem.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Tlačna oprema zbog svoje specifičnosti, posebno opasnosti po ljude, životinje, materijalna dobra i okoliš, zahtijeva da bude apsolutno regulirana zakonskim propisima i stručnim preporukama. Zakonodavstvo u ovoj oblasti razlikuje se od države do države, ovisno o tehnološkom nivou razvoja zemlje. Nedostatak zakonske regulative u Bosni i Hercegovini (Federaciji i Zeničko-dobojskom kantonu), usklađene sa evropskim standardima i propisima, negativno utiče na stanje u oblasti i otežava rad ovoj

inspekciji. Naročite poteškoće u tom pogledu predstavljaju postrojenja uvezena iz zemalja Evropske unije, u pogledu obavezne tehničke i opće dokumentacije, različitih termina (rokova) redovnih inspekcijskih nadzora i obaveznih pregleda i ispitivanja.

Zakon o termoenergetskoj inspekciji i pravilnici koji se primjenjuju prilikom pregleda i ispitivanja termoenergetskih postrojenja su iz perioda 90-tih godina i ranije, i neprovodivi su na postrojenjima uvezenim iz zemalja Evropske unije. U cilju prevazilaženja navedenih nedostataka primjenjuju se propisi: DIN, JUS i drugi standardi, koji imaju strožije kriterije za utvrđivanje tehničke ispravnosti postrojenja, te se često vrši i skraćivanje rokova redovnih pregleda i ispitivanja, tako da primjena ovih propisa ne dovodi u pitanje stepen sigurnosti i pouzdanost termoenergetskih postrojenja. Sa ciljem poboljšanja stanja u oblasti inspekcijskog nadzora neophodno je donošenje Zakona o termoenergetskoj inspekciji na nivou Zeničko-dobojskog kantona. Primjena Uredbe sa zakonskom snagom o termoenergetskoj inspekciji („Službeni list RBiH“, broj: 23/92) znatno je otežana iz osnovnih razloga nemogućnosti izricanja prekršaja, jer su propisani u dinarima, te su predviđena dva nivoa nadzora republički i općinski, kao i drugih razloga.

U ovoj oblasti su i dalje prisutni problem ugradnje pokretnih i stabilnih nadzemnih i podzemnih plinskih rezervoara za propan-butan gas, od strane fizičkih lica koja koriste plinske rezervoare i plin za zagrijavanje stambenih objekata, kao i drugih korisnika navedenih materija, bez prethodno obezbijedenih urbanističkih saglasnosti, upotrebnih i lokacijskih dozvola. U cilju rješavanja navedenog problema uspostavljena je saradnja sa inspekcijskim organima za zaštitu od požara i eksplozija u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova, ali nedostaje saradnja sa općinskim organima nadležnim za izdavanje urbanističkih saglasnosti, odobrenja za građenje i upotrebnih dozvola za predmetna postrojenja.

Aktuelan je problem sa pokretnim plinskim bocama starijim od 30 godina (težine 3, 5, 10 i 35 kg), koje se po važećim propisima ne mogu otpisivati zbog starosti. Sa ciljem rješavanja navedenog problema potrebno je donošenje propisa na državnom nivou, kojim bi se ograničio vijek upotrebe istih na 30 godina, kako je riješeno u susjednim zemljama i zemljama Evropske unije.

4.4. KANTONALNA RUDARSKO-GEOLOŠKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Kantonalni rudarsko-geološki inspektor obavljao je inspekcijski nadzor do 31.7.2024. godine, i u tom periodu je izvršio 42 inspekcijska nadzora.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	38	Redovni inspekcijski nadzor	24	
		Kontrola izvršenja rješenja	14	
Izvršeno inspekcijskih nadzora	42	Redovni inspekcijski nadzor	17	
		Inspekcijski nadzor po predstavkama	9	
		Kontrola izvršenja rješenja	16	
Poduzete mjere	Rješenja	4	Rješenja o zabrani	1
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	2
			Rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
	Izveštaj o počinjenom krivičnom djelu	-		

	Prekršajni nalozi	12	Iznos izrečenih kazni: 63.800,00 KM (kantonalni propis)
	Zaključci o dozvoli izvršenja rješenja		-
Broj zatraženih sudskih odlučivanja za prekršajne naloge			6
Broj izvršenih stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite subjekata iz nadležnosti rudarsko-geološke inspekcije			11
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-
Broj zaprimljenih predstavki			10*

*jedna predstavka je prosljeđena na nadležno postupanje Federalnoj upravi za inspekcijske poslove.

Aktivnosti rudarsko-geološkog inspektora u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na inspekcijski nadzor subjekata koji imaju odobrenje za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa, postupanje po predstavkama, kao i vršenje stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite za 2023. godinu subjekata nadzora.

Redovan inspekcijski nadzor vrši se kod 12 subjekata, koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da jedan broj subjekata eksploataciju ne izvodi duži vremenski period, a jedan broj povremeno na kraći vremenski period obustavlja izvođenje radova, te se prema istim u slučaju kršenja propisa poduzimaju mjere i radnje u skladu sa Zakonom. Radi složenosti inspekcijskog nadzora u oblastima rudarstva i geologije optimalno se može izvršiti jedan nadzor za jedan dan (nekada je potrebno i više dana za vršenje jednog nadzora).

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

I dalje je neriješeno pitanje stvarne nadležnosti rudarske inspekcije prilikom eksploatacije mineralnih sirovina u dijelu prerade, izvan odobrenih eksploatacijskih polja u Zeničko-dobojskom kantonu.

Aktuelna je problematika eksploatacije mineralnih sirovina u šumskom pojasu, gdje d.o.o. JP „ŠPD ZDK“ Zavidovići angažira firme da vrše otkopavanje mineralnih sirovina radi njihove potrebe. Da bi se ovaj problem riješio potrebno je da se za određene lokacije u šumskom pojasu, gdje postoji potreba za tehničkim kamenom, pribave zakonom propisana odobrenja,

Zbog nemogućnosti procjene imovinske koristi stečene nelegalnom eksploatacijom mineralnih sirovina, propisana zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi je neprovediva. Da bi se riješila navedena poteškoća u radu inspektora i stvorili uvjeti za poboljšanje stanja u oblastima rudarstva i geologije potrebno je angažiranje firmi (geodetske, rudarske ili građevinske), kao i vještaka ekonomske struke. Prethodnim bi se stvorili uvjeti za oduzimanje imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja i oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

U cilju postizanja adekvatne komunikacije rudarsko-geološkog inspektora na stručnoj razini sa resornim Ministarstvom privrede, neophodno je radno angažiranje stručnog lica iz oblasti rudarstva u navedenom organu.

IIIb IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE, ŠUMARSTVA, VETERINARSTVA, ZDRAVSTVA, URBANIZMA I EKOLOGIJE

U sastavu Sektora za inspeksijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije, nalazi se 12 vrsta kantonalnih inspekcija, organiziranih u okviru 4 inspektorata.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove

Red. Broj	NAZIV INSPEKTORATA/INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilniku
1.	Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	glavni kantonalni inspektor	1	1
1.1.	Kantonalna poljoprivredna inspekcija	kantonalni poljoprivredni inspektor	3	5
1.2.	Kantonalna vodna inspekcija	kantonalni vodni inspektor	2	3
1.3.	Kantonalna šumarska inspekcija	kantonalni šumarski inspektor	2	4
1.4.	Kantonalna lovna inspekcija	kantonalni lovni inspektor	-	1
2.	Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	glavni kantonalni inspektor	-	1
2.1.	Kantonalna inspekcija zaštite prirode	kantonalni inspektor zaštite prirode	-	1
2.2.	Kantonalna inspekcija zaštite okoline	kantonalni inspektor zaštite okoline	2	5
2.3.	Kantonalna urbanistička inspekcija	kantonalni urbanistički inspektor	-	1
2.4.	Kantonalna građevinska inspekcija	kantonalni građevinski inspektor	1	2
3.	Inspektorat veterinarske inspekcije	glavni kantonalni inspektor	-	1
3.1.	Kantonalna veterinarska inspekcija	kantonalni veterinarski inspektor	12	17
4.	Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	glavni kantonalni inspektor	-	1
4.1.	Kantonalna zdravstvena inspekcija	kantonalni zdravstveni inspektor	1	2
4.2.	Kantonalna sanitarna inspekcija	kantonalni sanitarni inspektor	4	5
4.3.	Kantonalna farmaceutska inspekcija	kantonalni farmaceutski inspektor	1	2
UKUPNO:			29	52

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora. Inspektoratima rukovode glavni kantonalni inspektori. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije ima glavnog kantonalnog inspektora, dok poslove glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora, obavlja kantonalni veterinarski inspektor, po

ovlaštenju direktora, Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije, kantonalni sanitarni inspektor, po ovlaštenju direktora Uprave i Inspektoratom građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije rukovodi glavni inspektor po ovlaštenju direktora.

1. INSPEKTORAT POLJOPRIVREDNE, VODNE, ŠUMARSKE I LOVNE INSPEKCIJE

1.1. KANTONALNA POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01.2024. do 31.12.2024. godine planirano je 627, a izvršeno ukupno 806 inspeksijskih nadzora. Kantonalna poljoprivredna inspekcija ima 4 izvršioca, od kojih je jedan glavni kantonalni inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	627	Redovni inspeksijski nadzor	599	
		Kontrola izvršenja rješenja	28	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	806	Redovni inspeksijski nadzor	772	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	26	
		Kontrola izvršenja rješenja	8	
Poduzete mjere	Rješenja	8	Rješenja o zabrani	1
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	7
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	370	Iznos izrečenih novčanih kazni: 392.100,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		27		
Broj zaprimljenih predstavki		31		

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Sjeme i sadni materijal	4
Poticaji u poljoprivredi	42
Poljoprivredno zemljište	733
Fitofarmaceutska sredstva	2
Stočarstvo	12
Ribarstvo	12
Mineralna đubriva	1
Ukupno:	806

Inspeksijski nadzori se, u najvećem dijelu su se vršili u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koje se odnose na sačinjavanje zapisnika na licu mjesta o postojećem stanju u

pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost. Razlog većeg broja inspekcijskih nadzora, a koji su vezani za postupak izdavanja poljoprivrednih saglasnosti od strane resornog Ministarstva, je podnošenje velikog broja zahtjeva od strane nadležnih gradskih/općinskih službi za sačinjavanje zapisnika kantonalne poljoprivredne inspekcije o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost, a u svrhu izdavanja urbanističke saglasnosti. Kantonalna poljoprivredna inspekcija je riješila ukupno 728 zahtjeva. Iz naprijed navedenog razloga izvršen je veći broj inspekcijskih nadzora u odnosu na planirani. Zbog utvrđenih nepravilnosti, a koje su se odnosile na promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta bez prethodno pribavljene poljoprivredne saglasnosti izdat je 361 prekršajni nalog i doneseno 1 rješenje o otklanjanju nedostataka.

U skladu sa odredbama člana 27. stav (9) Zakona o novčanoj podršci i ruralnom razvoju, a po zaprimljenoj anonimnoj prijavi koja se odnosi na sumnje za ostvarene novčane podrške za uzgoj rasplodne stoke-ovce u 2023. godini koje pokriva Veterinarska stanica Zevet d.o.o. Nemila i zahtjeva Ureda za borbu protiv korupcije ZDK za nadležno postupanje po istoj stvari, Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije ZDK inicirao je saradnju u djelovanju i postupanju sa nadležnim federalnim poljoprivrednim inspektoratom. Federalna poljoprivredna inspekcija u saradnji sa kantonalnom poljoprivrednom inspekcijom je izvršila inspekcijski nadzor kod 10 klijenata koji su ostvarili novčani poticaj za ovce koje su stacionirane na području ZDK. Istovremeno, posredstvom telefonskih poziva klijenata došlo se do saznanja da se većina predmetnih stada ovaca (njih 63) nalaze na području drugih kantona. Shodno tome i stvarnoj nadležnosti i ovlasti, predmetna informacija koja je nastala kao rezultat ovih nadzora sačinjena je od strane federalnog poljoprivrednog inspektorata i dostavljena Uredu za borbu protiv korupcije ZDK i na znanje kantonalnoj poljoprivrednoj inspekciji.

Po istom zakonu izvršene su i kontrole u animalnoj proizvodnji-proizvodnja kravljeg mlijeka (nisu utvrđene nepravilnosti).

Prilikom inspekcijskog nadzora u oblasti ispunjavanja uslova za promet sjemena poljoprivrednog bilja i sadnog materijala, a u skladu sa odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja, u ovom izvještajnom periodu nisu utvrđene nepravilnosti.

Kad je u pitanju primjena Pravilnika o pčelarstvu, koji je donesen na osnovu Zakona o stočarstvu, utvrđene su nepravilnosti; pčelinjak nije odmaknut na dovoljnoj udaljenosti od susjedne parcele, nema identifikacione ploče i internih oznaka košnica (donesena 4 rješenja o otklanjanju nedostataka).

Inspekcijski nadzor u skladu sa odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu se odnosio na sačinjavanje zapisnika o poribljavanju ribolovnih voda, za koje nisu utvrđene nepravilnosti. Po istom Zakonu utvrđeno je da fizička lica vrše ribolov bez posjedovanja propisane ribolovne dozvole korisnika ribolovnog prava i ribolov nedozvoljenim sredstvima i alatima. Zbog utvrđenih nepravilnosti izdata 3 prekršajna naloga, 4 prekršajna naloga zbog nepostupanje po rješenju inspektora i donesena 2 rješenja o otklanjanju nedostataka pravnom licu (nemogućnost nesmetanog prolaza ribe).

Prilikom inspekcijskog nadzora u oblasti prometa mineralnih đubriva i fitofarmaceutskih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o upisu distributera i uvoznika mineralnih đubriva i Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati pravna i fizička lica za promet fitofarmaceutskih sredstava, nisu utvrđene nepravilnosti.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Za rješavanje problema nomađenja stoke na poljoprivrednom zemljištu, potrebno je nastaviti sa zajedničkim koordiniranim djelovanjem policijskih i inspekcijskih organa.

Potrebno je da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ubrza procedure donošenja i usvajanja novih zakona: Zakon o zaštiti bilja, Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima, Zakon o mineralnim đubrivima i podzakonskih akata.

1.2. KANTONALNA VODNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01.2024. do 31.12.2024. godine planirano je 330, a izvršeno ukupno 377 inspekcijskih nadzora. Kantonalna vodna inspekcija ima dva izvršioca.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		330	Redovni inspekcijski nadzor	290
			Kontrola izvršenja rješenja	40
Izvršeno inspekcijskih nadzora		377	Redovni inspekcijski nadzor	286
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	56
			Kontrola izvršenja rješenja	35
Poduzete mjere	Rješenja	41	Rješenja o zabrani	12
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	25
			Rješenja o upozorenju	4
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	24	Iznos izrečenih novčanih kazni:	
			9.600,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			2	
Drugostepena rješenja, po žalbama na rješenja općinske vodne inspekcije			-	
Broj zaprimljenih predstavki			148	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Korištenje voda	50
Zaštita voda	122
Zaštita od voda	7
Vađenje materijala iz vodotoka	67
Javno vodno dobro	26
Posebne vodne naknade	97
Izgradnja objekata	8
Ukupno:	377

U ovom izvještajnom periodu, na vodotocima na području Kantona prijavljeni su sljedeći incidenti:

- dana 12.02.2024. godine na društvenim mrežama je objavljeno zagađenje Vrućeg potoka i r.Trstionice, a 13.02.2024. godine izvršen inspekcijski nadzor kantonalne vodne inspekcije kod subjekta „Adriatic Metals BH” d.o.o. na lokalitetu eksploatacionog polja Rupice, te su poduzete mjere na zabrani direktnog ispuštanja onečišćenih oborinskih voda bez adekvatnog prečišćavanja.

- dana 14.02.2024. godine oko 13:00 sati od strane PS Kakanj prijavljeno je zamućenje rijeke Trstionice u Kaknju, u mjestu Vehabi, kod ušća rijeke Trstionice u rijeku Bosnu, u Čatićima i da je zamućenje bilo vidljivo i u mjestu Kraljeva Sutjeska, općina Kakanj. Kantonalna vodna inspekcija je izašla na lice mjesta, sačinjena je službena zabilješka i dostavljena Informacija MUP ZDK Zenica - PU II PS Kakanj (veza sa naprijed navedenim akcidentom od 12.02.2024. godine).
- dana 12.03.2024. godine prijavljeno je incidentno zagađenje Đulanovog potoka, te je kantonalna vodna inspekcija postupala po uputama federalne vodne inspekcije, sukladno odredbama člana 137. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona.
- dana 03.07.2024. godine putem e-mail-a od strane UO SRK Bistro Kakanj i Općine Kakanj - Odsjek za inspekcije prijavljeno je incidentno zagađenje rijeke Trstionice i Vrućeg potoka (pojava pjene), te je kantonalna vodna inspekcija izvršila inspekcijski nadzor pravnog lica „Adriatic Metals BH” d.o.o., lokalitet Rupice gdje je utvrđeno da se navedena pjena stvara prilikom rada postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda kompanije „Adriatic Metals BH” d.o.o., čiji rad je bio obustavljen; predstavnici Laboratorije za vode AVP Sava Sarajevo su izvršili uzorkovanje vode.
- dana 23.08.2024. godine putem fax-a zaprimljena službena zabilješka PS Olovo u vezi zamućenja rijeke Bioštica, izletišta Zeleni vir, te je izvršen inspekcijski nadzor i uviđaj na licu mjesta, nije utvrđeno nikakvo incidentno zagađenje; predstavnici Laboratorije za vode AVP Sava Sarajevo su izvršili uzorkovanje vode.
- dana 23.12.2024. godine prijavljeno je akcidentno zagađenje (Đulanovog potoka) nastalo kao posljedica nekontrolisanog ispuštanja otpadnih voda sa prostora RD Mošćanica zbog nefunkcionalnog prečištača, te je kantonalna vodna inspekcija obavijestila glavnog federalnog vodnog inspektora i postupala sukladno odredbama člana 137. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, ali uviđajem na licu mjesta nisu potvrđeni navodi iz prijave o akcidentnom zagađenju. U skladu sa godišnjim planom, kantonalna vodna inspekcija je u toku mjeseca maja, juna i oktobra vršila pojačan inspekcijski nadzor radom u II smjeni i u dane vikenda, u cilju sprječavanja nezakonitih aktivnosti „u“ i „oko“ vodotoka (vađenje materijala i i zahvati na jvd).

Stanje u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine, u oblasti u kojoj nadzor vrši kantonalna vodna inspekcija, karakteriše sljedeće:

- Značajan broj inspekcijskih nadzora je obavljen u oblasti zaštite voda, što najvećim dijelom obuhvata oblast ispuštanja otpadnih voda. Prema godišnjem planu, redovan inspekcijski nadzor obuhvata kontrolu ispuštanja otpadnih voda kod subjekata sa većim potencijalnim uticajnim rizikom na okolinu (*subjekti u prometu opasnih materija, kao i subjekti sa kompleksnijim i rizičnijim tehnološkim procesima*). Isto tako, u navedenoj oblasti, iz pismenih predavki utvrđeno je da Gradovi Zenica, Visoko i Zavidovići, kao i Općine Kakanj, Vareš, Žepče, Maglaj, Doboj Jug i Usora nisu donijeli Odluku o odvodnji otpadnih voda, propisanu članom 28. stav (3) Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, o čemu su pismeno upozoravani, ali je potrebno da im se ukaže na obavezu i od strane resornog organa, koji vrši upravni nadzor nad spovođenjem materijalnog propisa.
- Dio inspekcijskih nadzora iz segmenta zaštite voda obuhvatio je i oblast zaštite izvorišta, odnosno kontrolu poštivanje odredbi Odluke o zaštiti izvorišta, te treba istaći da za značajan broj izvorišta općinski organi nisu ispoštovali obavezu iz odredbi člana 40. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kanotna, tj. utvrdili zone sanitarne zaštite, o čemu su pismeno upozoravani, ali je potrebno da im se ukaže na obavezu i od strane resornog organa, koji vrši upravni nadzor nad spovođenjem materijalnog propisa.

- Resornom Ministarstvu se ukazuje na potrebu donošenja Operativnog plana mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije, propisana članom 5., odnosno 11. Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu („Službene novine F BiH“, br. 71/09), a koji je donijet na temelju člana 61. stav 9. Zakona o vodama („Službene novine F BiH“, br. 70/06). U skladu sa izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika u članu 6. stoji da su općinska/kantonalna/federalna vodna i okolišna inspekcija i mjesno nadležna agencija za vode, dužne osigurati kontakt broj dostupan 24 sata za prijem dojava o incidentnim situacijama i da kontakt brojevi trebaju biti istaknuti na web stranicama nadležnih tijela.
- U segmentu javno vodno dobro je bio manji broj inspekcijskih kontrola, ali opet se ukazuje na to da resorno kantonalno Ministarstvo pokrene procedure i inicira nadležne službe Gradova/Općina Zeničko-dobojskog kantona, na izradi Elaborata o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, čiji će prioriteti biti vodotoci, koji su „urbanistički napadnuti i ugroženi“.
- U okviru vodoprivrednih segmenata korištenje voda, posebne vodne naknade, vađenje materijala iz vodotoka i izgradnja vodoprivrednih objekata, može se kazati da stanje nije bitnije promijenjeno u odnosu na ranije izvještajne periode.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao što je navedeno i u izvještajima za prethodne periode, a s obzirom da ranije navedeni razlozi nisu otklonjeni, kao bitni faktori koji su negativno uticali na stanje u oblasti vodoprivrede ponovo se kao najznačajni navode:

Pojedine općine na području Kantona (Breza, Olovo, Žepče, Vareš i Doboju Jug) nemaju općinske vodne inspektore. U cilju adekvatne i pravovremene „terenske pokrivenosti“, smatramo važnim da se ova obaveza navedenih općina što prije ispuni.

Za poboljšanje stanja u oblasti vodoprivrede smatramo potrebnim izraditi Elaborat o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, te donijeti podzakonske akte (npr. Pravilnik o redovnom i vanrednom održavanju vodotoka II kategorije Zeničko-dobojskog kantona, Operativni plan mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije), te adekvatna tehnička opremljenost vodne inspekcije, kao što je adekvatno terensko vozilo.

1.3. KANTONALNA ŠUMARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01.2024. do 31.12.2024. godine planirano je 340, a izvršeno ukupno 345 inspekcijskih nadzora. Kantonalna šumarska inspekcija ima dva izvršioca.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	340	Redovni inspekcijski nadzor	292	
		Kontrola izvršenja rješenja	48	
Izvršeno inspekcijskih nadzora	345	Redovni inspekcijski nadzor	254	
		Inspekcijski nadzor po predstavkama	34	
		Kontrola izvršenja rješenja	57	
Poduzete mjere	Rješenja	63	Rješenja o zabrani	-
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	56
			Rješenja o upozorenju	7

	ZPPP		-
	Prekršajni nalozi	26	Iznos izrečenih novčanih kazni: 43.700,00 KM
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-
Broj zaprimljenih predstavki			35

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Vođenje evidencija i planska dokumentacija	34
Iskorištavanje šuma	53
Pilane – prerađivači drveta	39
Zaštita i zdravstveno stanja šuma	103
Doznake i projektna dokumentacija	28
Šumsko-uzgojni radovi	33
Promet drveta	55
Ukupno:	345

Inspeksijski nadzor vršen je kod JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Kantonalne uprave za šumarstvo i drugih pravnih i fizičkih lica, u privatnim i državnim šumama, te kod vlasnika pilana.

Prilikom vršenja redovnih inspeksijskih nadzora, obavljane su kontrole prometa drvetom i bespravne sječe šume, obilascima rejona na području gradova/općina u kojima se vršio inspeksijski nadzor.

U skladu sa godišnjim planom, kantonalna šumarska inspekcija je u toku mjeseca juna vršila pojačan inspeksijski nadzor radom u II smjeni i u dane vikenda, u cilju spriječavanja nezakonitih aktivnosti bespravne sječe šume i nalegalnog prometa drveta.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Pogoršanje stanja u oblasti zaštite šuma je posljedica dužeg vremenskog perioda “pravnog vakuma”, nedonošenje federalnog Zakona o šumama, odnosno kompletne pravne nesigurnosti kad je u pitanju gospodarenje šumama.

U mjesecu julu 2013. godine donesen je kantonalni Zakon o šumama, te početkom 2014. godine, podzakonski akti na osnovu navedenog Zakona. Pojedine odredbe navedenih propisa su neprovođive i međusobno kontradiktorne, kako u kaznenim odredbama, tako i u smislu primjene odredbi Zakona koje su u suprotnosti sa drugim propisima, kao npr. član 33. Zakona o šumama - uzurpacije. Također, nedovoljan je broj uposlenih u Kantonalnoj upravi za šumarstvo, koji ne mogu odgovoriti zadacima proizašlim iz kantonalnog Zakona o šumama, pa imamo situaciju da se tehnički prijemi odjela ne obavljaju u rokovima, a i velike površine za čuvanje na terenu predstavljaju problem.

Također, praćenjem stanja u oblasti šumarstva, kantonalna šumarska inspekcija konstatuje nazadovanje korisnika šuma na realizaciji osnovnih zakonskih ulaganja u poboljšanje stanja šuma i šumskog zemljišta u smislu da se ne vrše obaveze pošumljavanja i održavanja šumskih kultura, minimalno se vrši ulaganje u zaštitu šuma, infrastrukturu, obavezujuće norme neophodne za održavanje stabilnosti šuma i šumskog zemljišta, pitanje vlasništva nad šumama i prenosa poslova nad njima na višim nivoima vlasti nije urađeno i dr.

Stanje u oblasti se dobrim dijelom može poboljšati donošenjem federalnog Zakona o šumama, donošenjem Izmjena Zakona o šumama Zeničko-dobojskog kantona, te koordiniranim djelovanjem svih institucija i subjekata, koji su na bilo koji način vezani za ovu oblast (Kantonalna uprava za šumarstvo, JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Ministarstvo unutrašnjih poslova, inspeksijski organi, sudstvo, tužilaštvo i dr.).

1.4. KANTONALNA LOVNA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2. INSPEKTORAT GRAĐEVINSKE, URBANISTIČKE I EKOLOŠKE INSPEKCIJE

2.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLIŠA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu i Izmjenom Programa rada, za period 01.01.2024. do 31.12.2024. godine planirano je 310, a izvršeno ukupno 313 inspeksijskih nadzora. Kantonalna inspekcija zaštite okoliša je do 17.06.2024. godine imala tri izvršioca, od kojih je jedan inspektor duži period bio odсутan sa posla zbog privremene spriječenosti za rad (bolovanje), a 17.06.2024. godine mu je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju, te od tada kantonalna inspekcija zaštite okoliša ima dva izvršioca, od kojih je jedna kantonalna inspektorica obavljala poslove glavnog inspektora Inspektorata, po ovlaštenju direktora.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	310	Redovni inspeksijski nadzor	258	
		Kontrola izvršenja rješenja	52	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	313	Redovni inspeksijski nadzor	217	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	18	
		Kontrola izvršenja rješenja	78	
Poduzete mjere	Rješenja	75	Rješenja o zabrani	-
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	52
			Rješenja o upozorenju	23
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	11	Iznos izrečenih novčanih kazni: 13.000,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			1	
Broj zaprimljenih predstavki			67	

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti podrazumijeva nadzor nad pogonima, postrojenjima i objektima koji zagađuju ili mogu da zagađuju okoliš, prema prioritetima utvrđenim Programom rada za 2024.

godinu. Kao najbitnije kontrole kantonalne inspekcije zaštite okoliša u izvještajnom periodu, u redovnom inspekcijskom nadzoru ističemo sljedeće:

- Kontrole zagađivanja zraka iz pogona i lokacija različitih industrija i djelatnosti sa posebnim akcentom na zagađivanje zraka iz postrojenja za sagorijevanje (toplane, kotlovnice i drugi izvori kapaciteta ložišta preko 50 kW).
- Kontrole monitoringa i mjerenja emisija zagađujućih materija, izvršenih od strane ovlaštenih institucija.
- Kontrole obaveznog izvještavanja o izvršenju obaveza iz dozvola.
- Kontrole dozvola i ispunjavanja uvjeta, mjera i aktivnosti propisanih dozvolama i drugim okolinskim aktima.
- Kontrole skladištenja, tretmana i odlaganja otpada u različitim industrijskim i drugim pogonima i postrojenjima, kao zasebne kontrole ili dio kompleksnih inspekcijskih kontrola, sa akcentom na kontrole otpada po novim propisima (otpad iz posebnih kategorija otpada).
- Kontrole ostalih negativnih uticaja pogona, postrojenja ili aktivnosti na pojedine segmente okoliša; zaštita od zagađivanja voda i tla i poduzimanje mjera regulisano je propisima iz oblasti poljoprivrede, šumarstva i voda.

Uočena kršenja propisa bila su iz sljedećih razloga:

- prekršaji utvrđeni monitoringom,
- neadekvatno upravljanje otpadom,
- nepotpuno poduzimanje mjera i aktivnosti propisanih dozvolama i zakonima.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Nedovoljna definiranost i neusaglašenost odredbi pojedinih članova provedbenih akata sa novim Zakonom o zaštiti okoliša negativno su uticali na inspekcijski nadzor u oblasti zaštite okoliša. Usaglašavanje pojedinih propisa od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma još nije izvršeno. To se posebno odražava kod postojećih pogona i postrojenja, koji prema novim provedbenim aktima nisu više obveznici posjedovanja okolinske dozvole, a utvrđivanje ispunjavanja uvjeta zaštite okoliša za takve objekte nije definirano u novom Zakonu i u potpunosti je izostalo, te su ostale nejasnoće u nadležnostima za postupanje kod istih. Za takve objekte nadležni gradski/općinski organ u urbanističkoj saglasnosti treba, shodno Zakonu o zaštiti okoliša, propisati mjere zaštite okoliša, a što se u pravilu ne čini. S tim u vezi Zakonom je predviđena nadležnost za inspekcijski nadzor od strane inspekcija iz oblasti urbanizma i zaštite okoliša na lokalnom nivou, međutim takve inspekcije još nisu ustrojene ni u jednoj od jedinica lokalne samouprave (grad/općina) u sastavu Zeničko-dobojskog kantona.
- Nemogućnost postupanja po dijelu novih provedbenih propisa za posebne kategorije otpada, obzirom da od strane federalnih organa nisu imenovani ovlašteni operatori za upravljanje posebnim kategorijama otpada, što onemogućava uspostavu sistema upravljanja pojedinim vrstama otpada. Navedeno posebno dolazi do izražaja u segmentu upravljanja otpadnim gumama. Navedeno posebno dolazi do izražaja u segmentu upravljanja otpadnim gumama. Za pojedine posebne kategorije otpada nikada nisu doneseni provedbeni akti (npr. animalni otpad), što u potpunosti onemogućava postupanje ove inspekcije u tom segmentu upravljanja otpadom. Po zadnjim izmjenama Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine F BiH", br. 33/03, 72/09, 92/17 i 72/24), dio otpada iz grupe posebnih kategorija otpada dat je u nadležnost federalne inspekcije zaštite okoliša.
- Nedostatak baze podataka o zagađivačima i registra zagađivača na području Kantona.
- Nepostojanje jedinstvene evidencije izdatih dozvola, dozvola koje zahtijevaju obnovu i rješenja o ispunjavanju općih uvjeta zaštite okoliša, kao i postupaka odbacivanja zahtjeva.

- Nepostojanje baze podataka o proizvodnim pogonima u kojima se izdvaja neopasni, opasni, a ni otpad iz posebne kategorije otpada.
- Neriješeno pitanje gradskih deponija komunalnog otpada i izgradnje pretovarnih stanica i reciklažnih dvorišta, kao jedinog zakonskog načina upravljanja komunalnim otpadom.
- Problem "divljih deponija" na području Kantona, a što nije u nadležnosti kantonalne inspekcije zaštite okoliša.
- Također ističemo činjenicu nejasnoća odredbi novog Zakona o zaštiti zraka („Službene novine F BiH“, broj: 72/24), prema kojem se sve obaveze i mjere zaštite zraka odnose na operatere izvora emisija (imaće pogona, postrojenja i objekata u kojima se obavlja registrovana djelatnost). Zakonom nisu obuhvaćeni kućni izvori emisije i isti se na te izvore ne primjenjuje. Oprema, uređaji i mašine koje se koriste u domaćinstvima podliježu prethodnom odobravanju određenog tipa proizvoda. Goriva koja se koriste u domaćinstvima i proizvodnim pogonima moraju biti u skladu sa standardima utvrđenim od strane Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Inspekcija zaštite okoliša nije nadležna za postupanje u prethodno navedenom, nego tržišna inspekcija.
- Osim navedenog kantonalna inspekcija zaštite okoliša nema mogućnost postupanja u predmetima kontrole kvaliteta zraka. Sve obaveze iz ovog segmenta zaštite zraka od zagađivanja vezane su za postupanja jedinica lokalne samouprave, a što se definiše Planom interventnih mjera za čiju realizaciju su odgovorni štabovi formirani od strane JLS.

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti zaštite okoliša.

2.3. KANTONALNA URBANISTIČKA INSPEKCIJA

Navedena inspekcija nema niti jednog izvršioca. U toku 2022. godine bila je pokrenuta procedura za popunu radnog mjesta kantonalnog urbanističkog inspektora, ali nije bilo prijavljenih kandidata, u toku 2023. godine nije bilo preporučeno zapošljavanje, a u toku 2024. godine nije data saglasnost za raspisivanje konkursa.

2.4. KANTONALNA GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 31.12. planirano je 160, a izvršeno ukupno 175 inspeksijskih nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna građevinska inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	160	Redovni inspeksijski nadzor	135	
		Kontrola izvršenja rješenja	25	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	175	Redovni inspeksijski nadzor	142	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	7	
		Kontrola izvršenja rješenja	14	
Poduzete mjere	Rješenja	6	Rješenja o uklanjanju objekta	-
			Rješenja o obustavi upotrebe objekta	2
			Rješenja o obustavi građenja	-

			Rješenja o otklanjanju nepravilnosti	2
			Rješenja o upozorenju	2
	ZPPP		-	
	Prekršajni nalozi	12	Iznos izrečenih novčanih kazni: 22.000,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
Broj zaprimljenih predstavki			82	

Kantonalna građevinska inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad primjenom Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 17/23), a u skladu s odredbama člana 156., kojim je propisano da kantonalni inspektor obavlja inspekcijski nadzor nad izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru za koje odobrenje za građenje izdaje Ministarstvo. Sukladno istom članu Zakona, inspekcijski nadzor nad izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru za koje odobrenje za građenje izdaje nadležna gradska/općinska služba obavlja gradski/općinski inspektor, kao npr. individualni stambeni objekti sa pratećim i pomoćnim objektima, stambeni objekti kolektivnog stanovanja, proizvodni i gospodarski objekti „manjeg“ kapaciteta i dr.

U izvještajnom periodu u vršenju inspekcijskog nadzora u oblasti građenja poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrole izgrađenih građevina i građevina u izgradnji,
- kontrole po izdatim aktima kantonalnog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline (rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje, odobrenju za upotrebu građevine, kao i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti),
- kontrole učesnika u građenju.

Inspekcijskim nadzorom obuhvaćeni su objekti raznih vrsta djelatnosti, koji su po vrsti i kapacitetu u nadležnosti kantonalne građevinske inspekcije. Broj kontrola u pojedinim gradovima/općinama Kantona zavisio je od razvijenosti grada/općine, tj. od broja subjekata koji su u nadležnosti ove inspekcije i zaprimljenih zahtjeva stranaka.

Kantonalna građevinska inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da učesnike u građenju upozna sa obavezama koje su propisane Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Osnovni razlog koji negativno utiče na stanje u ovoj oblasti su duge i skupe procedure izdavanja odobrenja za građenje, kao i potrebnih akata za pribavljanje odobrenja za građenje, kao što su: okolinska dozvola, prethodna vodna saglasnost, vodna saglasnost, vodna dozvola, pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište, PTT saglasnost, elektroenergetska saglasnost i ostale saglasnosti, zavisno od vrste djelatnosti, a koje su u nadležnosti općinskih, kantonalnih i federalnih organa.

Uvođenje jednostavnijih, jeftinijih i bržih procedura za izdavanje akata iz oblasti građenja, kao i upoznavanje učesnika u građenju s odredbama Zakona o prostornom uređenju i građenju, uticalo bi na poboljšanje stanja u ovoj oblasti.

3. INSPEKTORAT VETERINARSKJE INSPEKCIJE

3.1. KANTONALNA VETERINARSKA INSPEKCIJA

a) *Poduzete aktivnosti*

Programom rada za 2024.godinu, za period 01.01.2024. do 31.12.2024. godine planirano je 4160, a izvršeno ukupno 4925 inspeksijskih nadzora. Kantonalna veterinarska inspekcija ima 12 izvršioaca, od kojih jedan kantonalni veterinarski inspektor obavlja poslove glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora, po ovlaštenju direktora Uprave.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	4160	Redovni inspeksijski nadzor	4060	
		Kontrola izvršenja rješenja	100	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	4925	Redovni inspeksijski nadzor	4524	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	186	
		Kontrola izvršenja rješenja	215	
Poduzete mjere	Rješenja	336	Rješenja o zabrani	7
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	325
			Rješenja o upozorenju	4
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	160	Iznos izrečenih novčanih kazni: 124.730,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			13	
Broj zaprimljenih predstavki			223	
Broj nadzora pošiljki iz uvoza-izvoza			Kontrola: 2293, pošiljki: 4021, uzoraka: 778	
Nrijednost izdatih računa za veterinarsko-zdravstvene preglede			186.438,76 KM	

U skladu sa strateškim ciljem Uprave za 2024. godinu, koji se odnosi na pojačano djelovanje kod obavljanja djelatnosti gdje postoji povećan rizik po život i zdravlje ljudi, kantonalna veterinarska inspekcija je provodila inspeksijske nadzore po prijavama zaraznih bolesti životinja, koje se mogu prenijeti na ljude/zoonoze.

Kod vlasnika životinja, zbog utvrđenog obolijevanja ljudi, a i potvrđenih zaraznih bolesti životinja (zoonoza-bruceloza, salmoneloza, Q groznica i trihineloza) provedene su mjere propisane Zakonom o veterinarstvu, a koje se odnose na karantiniranje, nalaganje utvrđivanja zdravstvenog statusa svih životinja u karantiniranom domaćinstvu, epizootiološkog izviđanja, zabrane kretanja i uklanjanja oboljelih životinja. Tokom provođenja ovih nadzora doneseno je 33 rješenja.

U izvještajnom periodu od strane veterinarskih organizacija i provedenih službenih uzorkovanja od strane ove inspekcije otkrivene su i prijavljene sljedeće zarazne bolesti životinja:

- Trihinelozna – 5 žarišta, i to tri na području općine Olovo i dva na području općine Vareš (8 trupova divlje svinje pozitivnih na bolest nakon laboratorijskih pretraga, neškodljivo uklonjeno 8 trupova divlje svinje);
- Bruceloza – 18 žarišta, i to pet na području grada Zenica, četiri na području grada Zavidovića, dva na području grada Visoko, tri na području općine Žepče, dva na području općine Vareš, i po jedno na području općina Tešanj i Maglaj (ukupno 63 životinje pozitivne na bolest nakon laboratorijskih pretraga, neškodljivo uklonjeno 5 goveda, 47 ovaca, 20 koze i 3 psa);
- Q groznica – 3 žarišta, i to dva na području općine Tešanj i jedno na području grada Visoko (ukupno 3 životinje neškodljivo uklonjene nakon pozitivnih potvrda laboratorijskih ispitivanja);
- Američka gnjiloća pčelinjeg legal - 13 žarišta, i to po tri na području grada Zenica i općine Vareš, dva na području općine Žepče i po jedno na području grada Zavidovići i općina Usora, Maglaj, Kakanj i Breza (ukupno 71 pčelinjih zajednica pozitivnih na bolest nakon laboratorijskih pretraga i neškodljivo uklonjeno 87 pčelinjih zajednica);
- Salmoneloza peradi – pet žarišta, i to tri na području općine Tešanj i po jedno na području grada Visoko i općine Breza, nakon provedenog službenog uzorkovanja. Zaražena jata broje 172.804 jedinki (matična jata i brojleri), od kojih je 64.387 ekonomski iskorištena na zdravstveno prihvatljiv način, klanjem u odobrenim klaonicama peradi na području Ze-do kantona, a nad ostalim proveden postupak suzbijanja salmoneloze peradi primjenom specifičnih metoda kontrole.

Pored navedenog, u klaonicama peradi “Madi” d.o.o. Tešanj i “Brovis” d.d. Visoko, uveden je rad u dvije smjene (noćna i dnevna), koji podrazumijeva angažiranje kantonalnih veterinarskih inspektora u obje smjene, te u dane vikenda (nedjelja) i državnih praznika, zbog potreba obavljanja stalnog veterinarsko-zdravstvenog nadzora nad klanjem u objektima ovih subjekata. Ovakav sistem kontrole je neophodan i predstavlja jedan od ključnih kriterija od kojega zavisi cjelokupan proces izvoza pilećeg mesa u EU.

Provođenjem inspeksijskih nadzora nad uvozno-izvoznim pošiljkama životinja i proizvoda životinjskog porijekla prilikom utovara i istovara izvršeno je ukupno 2293 kontrole, u kojima je pregledana ukupno 4021 pošiljka životinja, proizvoda i sirovina životinjskog porijekla i hrane za životinje. Laboratorijski je ispitano 778 uzoraka, od čega 222 uzorka na mikrobiološku ispravnost i 631 uzorak kontroliran na prisustvo rezidua (zaostataka veterinarskih lijekova, pesticida, radionukleida ili teških metala).

Za provedene veterinarsko-zdravstvene nadzore u izvoznim objektima i preglede pošiljki kantonalna veterinarska inspekcija je izdala račune subjektima nadzora ukupne vrijednosti od 186.438,76 KM.

Za uvezene pošiljke živih životinja, rasplodnih jaja i sjemena za umjetno osjemenjavanje rasplodnih životinja doneseno je 53 rješenja o otvaranju/zatvaranju karantena.

U sklopu Plana praćenja rezidua za 2023. godinu, kojega za cijelu BiH koordinira Ured za veterinarstvo BiH i koji se provodio do marta 2024. godine, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 10 uzoraka sirovina i proizvoda životinjskog porijekla, a svi rezultati po pretraživanim parametrima su dali zadovoljavajuće vrijednosti. U sklopu Plana praćenja rezidua za 2024. godinu, koji je započeo sa provođenjem u mjesecu augustu, u toku izvještajnog perioda uzeta su ukupno 92 uzorka sirovina i proizvoda životinjskog porijekla, od kojih su u dva slučaja provedeni postupci Follow up istrage, zbog utvrđenih povišenih vrijednosti kokcidiostatika u hrani za životinje i detekcije graničnih vrijednosti rezidua teških metala u medu.

U sklopu Plana službenog uzorkovanja u objektima za izvoz u Evropsku uniju za 2024/2025. godinu Ured za veterinarstvo BiH, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 64 uzoraka vode, mesa peradi i proizvoda od mesa radi kontrole mikrobiološke ispravnosti i prisustva rezidualnih materija. Nakon provedenih laboratorijskih ispitivanja u jednom uzorku proizvoda od mesa peradi je ustanovljeno prisustvo bakterije *Listeria monocytogenes*, a po čemu je postupala ova inspekcija i što je rezultiralo

stavljanjem van prometa i neškodljivo uništavanje 406,23 kg proizvoda od mesa peradi zbog zdravstvene neispravnosti istih.

Uputstvom za provođenje Plana službenog uzorkovanja hrane u 2024. godini Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za Zeničko-dobojski kanton planirano je da se uzmu 92 uzorka i nad istima provedu 392 laboratorijske analize. Postupajući po Planu kantonalni veterinarski inspektori su izvršili uzimanje ukupno 90 uzoraka, radi provođenja 382 laboratorijske analize. Od ukupnog broja ispitanih uzoraka kod 8 uzoraka sirovog mlijeka dobijen je neusklađen rezultat ispitivanja, odnosno utvrđeno povećano prisustvo ukupnog broja bakterija i somatskih stanica (CFU/OEM), kod dva uzorka mesnih pripravaka (čevap, mljeveno meso) iz proizvodnog objekta neusklađen rezultat, odnosno povećano prisustvo E.coli i Aerobnih mezofilnih bakterija i u jednom uzorku mesa peradi utvrđeno prisustvo bakterija salmonella spp., a daljom serotipizacijom nije utvrđeno prisustvo serotipova salmonella od interesa za javno zdravstvo. Realizacija Plana službenog uzorkovanja za 2024. godinu od strane kantonalne veterinarske inspekcije Ze-do kantona iznosi 97,8 %, a neusklađeni rezultati laboratorijskog ispitivanja hrane po Planu čine učešće od 11,11 % od ukupnog broja ispitanih uzoraka, odnosno 4,45 % od ukupnog broja izvršenih laboratorijskih analiza. Za subjekte kod kojih su utvrđeni neusklađeni rezultati ispitivanja po Planu, postupajući inspektori su izrekli korektivne mjere, izdavanjem ukupno 10 rješenja za otklanjanje nepravilnosti.

Planom službenog uzorkovanja na prisustvo salmonele kod žive peradi u 2024. godini Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva potrebno je bilo provesti službene kontrole i uzorkovanja na odobrenim farmama peradi u skladu sa Programom kontrole salmonele kod peradi vrste Gallus gallus u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, br. 30/18). Na području Zeničko-dobojskog kantona djelatnost obavlja 80 odobrenih farmi peradi i 2 valionice, a u toku izvještajnog perioda službenim kontrolama obuhvaćeno je 33 odobrenih objekata i uzeto 262 uzorka. Nakon provedenih laboratorijskih analiza potvrđena je zarazna bolest salmoneleza peradi na dvije farme brojlera i tri farme matičnih jata peradi, a po čemu je postupala ova inspekcija. Plan službenog uzorkovanja je trajao do kraja mjeseca novembra 2024. godine.

Najčešća kršenja propisa u izvještajnom periodu utvrđena su u oblastima zaštite od zaraznih bolesti životinja i kontrole kretanja životinja, kao i zdravstvene ispravnosti i kontrole hrane animalnog porijekla, zbog čega je izdat 121 prekršajni nalog.

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

A/ Struktura provedenih službenih veterinarskih kontrola		Broj kontrola
1.	Veterinarsko-zdravstveni pregledi i kontrola na klaonicama (<i>antemortem i postmortem pregledi te obavljanje poslova prikupljanja podataka o prehranbenom lancu, postupanja u skladu s propisima o dobrobiti, i kontrole postupanja sa specifičnim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima životinjskog podrijetla, kao i uzorkovanja</i>)	1753
2.	Kontrola utovara (certificiranje) pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (<i>izvoz, što uključuje i provođenje certificiranja u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla. Raspored rada se obavlja prema sedmičnom/mjesečnom rasporedu, a po zaprimljenim pisanim zahtjevima za izvoz pošiljaka subjekata u poslovanju sa hranom</i>)	1070
3.	Kontrola istovara pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (<i>uvoz, karantin i obavljanje poslova veterinarsko-zdravstvenih pregleda pošiljki iz uvoza prilikom istovara</i>)	1375
4.	Službene kontrole farmi goveda, ovaca i koza	177

5.	Službene kontrole farmi svinja	62
6.	Službene kontrole farmi kokoši nesilica	19
7.	Službene kontrole farmi brojlera	12
8.	Službene kontrole valionica peradi	5
9.	Službene kontrole matičnih jata peradi	5
10.	Postupak suzbijanja zaraznih bolesti pčela	15
11.	Postupak neškodljivog uklanjanja mesa zaražene divljači (trihinelozu kod divljih svinja)	4
12.	Skloništa za životinje	1
13.	- Objekti za uzgoj kućnih ljubimaca - Zaštita i dobrobit kućnih ljubimaca u vlasništvu	22
14.	Registrovana prodajna mjesta specijalizirana za promet hrane životinjskog porijekla (meso, sir, jaja) - mesnice, ribarnice	61
15.	Veterinarske organizacije	19
16.	Službene kontrole odobrenih klaonica peradi - izvozne	16
17.	Službene kontrole odobrenih klaonica goveda, ovaca i koza - izvozne	7
18.	Službene kontrole odobrenih klaonica goveda, ovaca i koza - unutrašnji promet	6
19.	Službene kontrole odobrenih objekata za preradu mesa - izvozne	26
20.	Službene kontrole odobrenih objekata za preradu mesa (mljeveno meso, mesni pripravci, MOM)	2
21.	Službene kontrole odobrenih skladišta i opće aktivnosti	4
22.	Službene kontrole odobrenih objekata za preradu mesa (izrada proizvoda od mesa)-unutrašnji promet	13
23.	Službene kontrole odobrenih objekata za punjenje i pakiranje pčelinjih proizvoda	2
24.	Službene kontrole odobrenih objekata za poslovanje sa nusproizvodima životinjskog porijekla koji nisu namjenjeni ishrani ljudi (kafilerija) - izvozne	3
25.	Službene kontrole odobrenih objekata za poslovanje sa nusproizvodima životinjskog porijekla koji nisu namjenjeni ishrani ljudi (kožare) - izvozne	2
26.	Kontrole stočne pijace i manifestacije sa učešćem životinja	13
27.	Kontrole prevoza životinja i proizvoda životinjskog porijekla (putni pravac)	14
28.	Službene kontrole odobrenih objekata za proizvodnju, preradu, skladištenje i distribuciju hrane za životinje	2
	UKUPNO	4710
	B/ Kontrolni pregledi/nadzori (kontrole izvršenja naloženih mjera rješenjima)	215
	UKUPNO A+B	4925

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Zbog velikog broja redovnih inspekcijskih nadzora (pregledi na izvoznim klaonicama, pregledi pošiljki iz uvoza i pošiljki namjenjenih izvozu), kantonalni veterinarski inspektori nisu bili u mogućnosti ažurno vršiti kontrolne inspekcijske nadzore, te organizovati veći broj radnih dana za obavljanje administrativno-pravnih poslova.

Da bi se osiguralo ispunjavanje svih radnih ciljeva kantonalnih veterinarskih inspektora, kao i sveobuhvatnija organizacija rada iz nadležnosti kantonalne veterinarske inspekcije, naročito u segmentu kontrole zdravlja životinja (službene kontrole farmi) i obavljanja djelatnosti bez odobrenja za rad neophodno je jačanje ljudskih resursa i popuna upražnjenih radnih mjesta u Inspektoratu veterinarske inspekcije. U toku izvještajnog perioda pokrenuta je konkursna procedura za popunu jednog radnog mjesta kantonalnog veterinarskog inspektora, ali nakon provođenja iste nije bilo uspješnih kandidata.

Također Planom službenih veterinarskih kontrola na farmama goveda, ovaca i koza u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2024. godinu, donesenim od strane Federalne uprave za inspekcijske poslove predviđeno je u izvještajnom periodu vršenje 366 službenih kontrola na području nadležnosti ove inspekcije, što predstavlja nedostižan broj službenih kontrola, imajući u vidu raspoloživost ljudskih resursa u Inspektoratu veterinarske inspekcije.

Jedan od čestih problema s kojim se suočava kantonalna veterinarska inspekcija nakon potvrđivanja zaraznih bolesti životinja je način uklanjanja istih, iz razloga što na području Kantona nisu osigurani objekti za zbrinjavanje animalnog otpada ili stočna groblja, niti stvoreni preduvjeti za neškodljivo uklanjanje uginulih i eutanaziranih životinja i drugog animalnog otpada.

Navedeno umnogome usporava postupak provođenja mjera u zaraženim objektima-domaćinstvima, a što kao posljedicu nesporno ima dodatne nepotrebne ekonomske gubitke kod vlasnika ovakvih životinja, kao i mogućnosti širenja zaraznih bolesti životinja koje se mogu prenijeti i na ljude.

Da bi se uspostavio kvalitetan sistem upravljanja animalnim otpadom i nusproizvodima animalnog porijekla, neophodno je da se identifikuju izvori i putevi ovakvog otpada u što moraju da budu uključeni proizvođači animalnog otpada (svi subjekti u poslovanju sa hranom), nadležna ministarstva i javna poduzeća koja su registrirana za prikupljanje otpada, kao i poduzeća koja mogu biti angažirana za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju animalnog otpada i apsolutno jedinice lokalne samouprave.

Sistem za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju otpada animalnog porijekla treba da čini struktura, odnosno objekti i postrojenja koje odobrava nadležni organ za veterinarsko javno zdravlje.

Ovakvom načinu rješavanja akumuliranih problema vezanih za animalni otpad nadležni gradski, općinski i kantonalni organi nisu pristupili, mada je sva legislativa koja propisuje ovakve načine upravljanja, zbrinjavanja i odobravanja na snazi u BiH.

4. INSPEKTORAT SANITARNE, ZDRAVSTVENE I FARMACEUTSKE INSPEKCIJE

4.1. KANTONALNA ZDRAVSTVENA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01.2024. do 31.12.2024. godine planirano je 160, a izvršeno ukupno 170 inspekcijskih nadzora. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna zdravstvena inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		160	Redovni inspekcijski nadzor	140
			Kontrola izvršenja rješenja	20
Izvršeno inspekcijskih nadzora		170	Redovni inspekcijski nadzor	90
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	39
			Kontrola izvršenja rješenja	41
Poduzete mjere	Rješenja	36	Rješenja o zabrani	7
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	22
			Rješenja o upozorenju	7
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	29	Iznos izrečenih novčanih kazni: 75.000,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
Broj zaprimljenih predstavki			38	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

1.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u specijalističkim privatnim ordinacijama	3
2.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u privatnim stomatološkim ordinacijama	45
3.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u ustanovama sekundarne zdravstvene zaštite (bolnica, poliklinika)	16
4.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u ustanovama primarne zdravstvene zaštite (dom zdravlja, ambulanta porodične medicine, hitna medicinska pomoć)	22
5.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u medicinsko-biohemijskom laboratoriju	6
6.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u zubotehničkom laboratoriju	1
7.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva fizička lica (rad bez dozvole, rad van obima profesije, fitness centri, kozmetički saloni i sl.)	73
8.	Poslodavac (osnovna škola)	2
9.	Javno zdravstvena djelatnost	2
UKUPNO:		170

1.	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine FBiH“, broj: 46/10 i 75/13)	82
2.	Zakon o stomatološkoj djelatnosti („Službene novine FBiH“, broj: 37/12)	20

3.	Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („Službene novine FBiH“, broj: 37/12)	15
4.	Zakon o pravima obavezama i odgovornostima pacijenata („Službene novine FBiH“, broj: 40/10)	3
5.	Zakon o liječništvu („Službene novine FBiH“, broj: 56/13)	5
6.	Zakon o inspekcijama ZDK (“Službene novine ZDK”, broj: 6/11 i 15/21)	41
7.	Zakon o sestrinstvu i primaljstvu (“Službene novine FBiH”, broj: 43/13)	3
8.	Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (“Službene novine FBiH”, broj: 37/01, 40/02, 52/11 i 14/13)	1
UKUPNO:		170

Inspeksijski nadzori su vršeni na primarnom i sekundarnom nivou zdravstvene zaštite, kao i u privatnim praksama, te po dobivenim informacijama i podnesenim pismenim prijavama. Kantonalni zdravstveni inspektor je izvršio inspeksijske kontrole i fizičkih lica, obrta, odnosno kozmetičkih salona, gdje su se inspeksijskim nadzorom utvrdile nepravilnosti za koje su poduzete zakonom propisane mjere, te i u narednom periodu kantonalni zdravstveni inspektor će planirati usmjerene inspeksijske nadzore vezane za pružanje zdravstvene djelatnosti van zdravstvenih ustanova i privatnih praksi, s ciljem sprječavanja nastanka štetnih posljedica po zdravlje i život ljudi.

U izvještajnom periodu, u oblasti zdravstva inspeksijski nadzor je vršen po Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zakonu o evidencijama u oblasti zdravstva, Zakonu o stomatološkoj djelatnosti, Zakonu o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, Zakonu o liječništvu, Zakonu o sestrinstvu i primaljstvu, Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, te po podnesenim pismenim predstavkama.

Prekršaji po propisima iz oblasti zdravstva, utvrđeni prilikom inspeksijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu odnose se na nepravilnosti pružanja zdravstvene djelatnosti bez rješenja nadležnog ministarstva, nepostupanja po naloženim upravnim mjerama postupajućeg inspektora, omogućavanje zdravstvenom radniku/saradniku pružanje zdravstvene djelatnosti, a koji ne ispunjavaju uslove propisane zakonom, zbog neispunjavanja uslova propisanih članom 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, neposjedovanje važeće licence za rad zdravstvenih radnika, kao i reklamiranje zdravstvenih usluga van obima rješenja, koje obrt posjeduje.

Kantonalna zdravstvena inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da zdravstvene ustanove i nosioce privatne prakse upoznaje sa obavezama iz propisa u oblasti zdravstva.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na osnovu izvršenih inspeksijskih kontrola kod subjekata nadzora uočena je nedovoljna infomisanost i nedovoljno poznavanje propisa iz oblasti zdravstva. Navedenom doprinosi i činjenica nepostojanja velikog broja podzakonskih i provedbenih propisa, čije donošenje je predviđeno važećim zakonima iz oblasti zdravstva, što otežava njihovu efikasnu primjenu. Također, postoje nedovoljno precizirana pojedina zakonska rješenja, koja u značajnoj mjeri onemogućavaju provođenje inspeksijskog nadzora na efikasan način. Također, inspeksijskim nadzorima kod subjekata nadzora utvrđeno je da administrativne procedure traju dosta duže od predviđenog.

Važno je ukazati i na činjenicu da uvođenjem e-knjižice (e-kartona), kao i usklađivanjem zakonskih i podzakonskih akata vezanih za vođenje osnovne medicinske dokumentacije, uveliko bi olakšali samu proceduru vezanu za naručivanje pacijenata i termine listi čekanja. Uvezivanjem e-knjižice (

e-kartona) unutar informacionog sistema javnih ustanova i privatnih ustanova u mnogome bi doprinijelo praćenju zdravstvenog stanja pacijenta, propisivanju terapija, podizanju lijekova i sličnom. Također, uvođenjem proširenog zdravstvenog osiguranja, te omogućavanja većem broju zdravstvenih ustanova i privatnih praksi učestvovanja u proširenom zdravstvenom osiguranju - pružanju specijalističko konsultativne zaštite, u mnogome bi doprinijelo smanjenju listi čekanja, te pružilo adekvatnu potporu primarnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti, racionalnije korištenje resursa u zdravstvu i s ciljem povećanja stepena rješavanja zdravstvenih problema pacijenata.

Potrebno je ukazati i na nemogućnost uvida u oglašavanje zdravstvenih radnika, zdravstvenih ustanova, privatnih praksi i grupnih privatnih praksi, kao i kozmetičkih salona na javnim glasilima, kao i na sve češće zastupljenim društvenim mrežama, gdje se po navodima subjekata nadzora reklamiraju usluge pružanja zdravstvene djelatnosti izvan obima rješavanja nadležnog ministarstva zdravstva i nemogućnosti korištenja iste u dokazne svrhe.

Zabrinjavajuća je činjenica pojave prometovanja i nabavke lijekova i medicinskih sredstava, te korištenja istih, odnosno vršenje zdravstvene djelatnosti van zdravstvenih ustanova od lica koji ne ispunjavaju uslove za obavljanje istog. Slijedom navedenog kantonalni zdravstveni inspektor i kantonalni farmaceutski inspektor vrše redovne usmjerene inspeksijske nadzore s ciljem zaštite života i zdravlja ljudi. Također, pojačanim aktivnostima kantonalne inspekcije u suradnji sa nadležnim komorama, nadležnim ministarstvima kao i nadležnom Agencijom za lijekove BiH u mnogome bi doprinijelo zaustavljanju, nažalost sve više prisutnog vršenja zdravstvene djelatnosti van ustanova koje ispunjavaju uslove prostora, opreme i kadra. Kantonalni zdravstveni inspektor i kantonalni farmaceutski inspektor su za utvrđene prekršaje prosljedili informacije i drugim kantonalnim upravama za inspeksijske poslove na znanje i eventualno daljnje postupanje, a sve s ciljem zaštite života i zdravlja stanovništva. Također, jedan od negativnih razloga koji su se odrazili na rad jeste vrijeme potrebno za administrativne procedure pri nadležnim ministarstvima, kao i neriješeni imovinsko-pravni odnosi koji datiraju jos 1990.-tih godina i ranije vezanih za javne ustanove i usklađivanja rješavanja izdatih od nadležnog ministarstva.

Jedan od razloga koji bi se mogao negativno odraziti na rad kantonalnog zdravstvenog inspektora, te općenito inspeksijskih nadzora iz oblasti zdravstva, jeste odsustvo edukacija vezanih za nove tehnologije koje se koriste u zdravstvu i nova dostignuća u medicinskoj opremi. Većim brojem aktivnosti i boljom saradnjom sa Agencijom za lijekove i medicinska sredstva BiH, kao i Federalnim ministarstvom zdravstva, kao primarnog rukovodioca organizovanja dodatnih edukacija za zdravstvene inspektore s ciljem kontinuiranog usavršavanja, kao i suradnjom sa nadležnim komorama, u mnogome bi uveliko doprinijelo ka krajnjem cilju, prepoznavanju istih prilikom inspeksijskih nadzora, te ukazivanje na greške s ciljem zaštite zdravlja i života ljudi, te eventualnom poduzimanju odgovarajućih mjera defnisanih zakonom.

4.2. KANTONALNA SANITARNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01.2024 do 30.12.2024. godine planirano je 560, a izvršeno ukupno 776 inspeksijskih nadzora. Kantonalna sanitarna inspekcija ima četiri izvršioca, od kojih jedan kantonalni sanitarni inspektor obavlja poslove glavnog kantonalnog inspektora Inspektorata, po ovlaštenju direktora Uprave. Jedna kantonalna inspektorica počela je sa radom dana 23.10.2024. godine i prolazi period probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	560	Redovni inspeksijski nadzor	440
		Kontrola izvršenja rješavanja	120
Izvršeno inspeksijskih nadzora	776	Redovni inspeksijski nadzor	351

			Inspekcijski nadzor po predstavkama	154
			Kontrola izvršenja rješenja	271
Poduzete mjere	Rješenja	324	Rješenja o zabrani	117
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	207
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP		327	
	Prekršajni nalozi	117	iznos izrečenih novčanih kazni: 198.400,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			79	
broj zaprimljenih predstavki			167	

**Napomena: Kantonalna sanitarna inspekcija je zaprimila 26 prijava o nekompletnom vakcionalnom statusu djece, od kojih 25 prijava JU Dom zdravlja Zenica i jedna prijava JU Dom zdravlja sa poliklinikom Doboj Jug, na osnovu čega su kantonalni sanitarni inspektori podnijeli 327 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.*

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora		Broj nadzora
1.	Nadzor nad zdravstvenom i/ili higijenskom ispravnosti životnih namirnica, predmeta opće upotrebe u fazi proizvodnje i prometa (mesnice, prerade mesa, proizvodni pogoni, pekare, trgovine, ugostiteljski objekti)	499
2.	Nadzor nad sanitarno-higijenskim uvjetima u zdravstvenim ustanovama	68
3.	Nadzor nad objektima za pružanje higijenske njege stanovništva (frizerski saloni, kozmetički saloni)	57
4.	Nadzor nad sanitarno-higijenskim uvjetima u osnovnim i srednjim školama, predškolskim ustanovama – vrtićima i školskim kuhinjama	95
5.	Nadzor nad registrovanim vodnim objektima, prirodne izvorske i mineralne vode u punjenju i prometu	28
6.	Ostalo (dom za stare osobe, sportski objekti, bazeni za rekreaciju, sistemska deratizacija i dr.)	29
UKUPNO:		776

Najveći broj inspekcijskih nadzora u izvještajnom periodu, kantonalni sanitarni inspektori su izvršili u objektima, koji prometuju životne namirnice (mesnice i prerade mesa, pekare, benzinske pumpe-trgovine i ugostiteljski objekti).

Pored navedenog prioritetno su vršeni inspekcijski nadzori u javnim ustanovama osnovnim i srednjim školama, školskim kuhinjama, objektima u blizini škola, kao i u predškolskim ustanovama – vrtićima, objektima za pružanje higijenske njege stanovništva (frizerski saloni, kozmetički saloni) i zdravstvenim ustanovama.

Najčešće kršenje propisa utvrđeno je po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i Zakonu o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, a odnosi se na neobavljanje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, neosiguravanje povremenih zdravstvenih pregleda i neosiguravanje uposlenicima sticanja potrebnih znanja o higijeni životnih

namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, kao i o ličnoj higijeni.

Kantonalni sanitarni inspektor izvršio je dvije inspekcije kontrole u timu sa inspekcijom rada za oblast radnih odnosa, prilikom kojih su zbog utvrđenih nepravilnosti donesena dva rješenja zabrane rada i izdata dva prekršajna naloga za fizička lica.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o sanitarnoj inspekciji, kao i propisa koji uređuju sanitarno - tehničke i higijenske uslove, s obzirom na to da sanitarna inspekcija uglavnom radi po zakonima i propisima koji su preuzeti iz SRBiH i SFRJ, kao i izmjenom postojećeg Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Takodjer, za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je popuniti radna mjesta gradskih/općinskih sanitarnih inspektora na području Zeničko-dobojskog kantona.

4.3. KANTONALNA FARMACEUTSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 31.12. planirano je 160, a izvršena ukupno 163 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna farmaceutska inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	160	Redovni inspeksijski nadzor	140	
		Kontrola izvršenja rješenja	20	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	163	Redovni inspeksijski nadzor	111	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	14	
		Kontrola izvršenja rješenja	38	
Poduzete mjere	Rješenja	42	Rješenja o zabrani	13
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	23
			Rješenja o upozorenju	6
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	27	iznos izrečenih novčanih kazni: 92.000,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
Broj zaprimljenih predstavki			10	

U izvještajnom periodu, u vršenju inspeksijskog nadzora u oblasti farmacije, poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrola prometa lijekova na malo i poštivanja režima izdavanja lijekova,

- kontrola ispunjavanja uslova kadra,
- kontrola ispunjavanja uslova za čuvanje i promet lijekova,
- kontrola načina zbrinjavanja farmaceutskog otpada,
- kontrola izdavanja lijekova na neispravnu medicinsku dokumentaciju (recept),
- kontrola urednog vođenja materijalnog i finansijskog knjigovodstva u apotekama,
- kontrola posjedovanja obavezne stručne literature i Knjige evidencije prometa opojnih droga,
- kontrola prometa lijekova i medicinskih sredstava izvan zdravstvenih ustanova, odnosno van obima rješenja,
- kontrola upotrebe dermalnih filera od strane osoba koje ne ispunjavaju uslove za nabavku i promet lijekovima i medicinskim sredstvima (kozmetički saloni),
- kontrola prometa lijekovima iz interventnog uvoza, odnosno lijekovima koji nemaju dozvolu za promet na području BiH,
- kontrola obavljanja apotekarske djelatnosti bez odorenja kantonalnog Ministarstva zdravstva,
- kontrole ispunjavanja ostalih uslova propisanih Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

U mjesecu junu, kantonalna farmaceutski inspektor provodio je aktivnosti inspekcijuskog nadzora i u dane vikenda, pri čemu su kontrolisani kozmetički saloni u cilju utvrđivanja da li se vrši promet lijekovima i medicinskim sredstvima tipa hijaluronskih filera, botulinum toxinum i dr. izvan zdravstvenih ustanova, odnosno utvrđivanja da li subjekat nadzora neovlašteno vrši promet medicinskim sredstvima, te su kontrolisane i apoteke u cilju utvrđivanja poštivanja odredbi Zakona o apotekarskoj djelatnosti u dane vikenda. U izvršenim inspekcijuskim nadzorima nisu utvrđene nepravilnosti.

Nepravilnosti po Zakonu o apotekarskoj djelatnosti, utvrđene prilikom inspekcijuskog nadzora u oblasti farmacije, u ovom izvještajnom periodu odnose se na:

- neuredno vođenje finansijskog i materijalnog knjigovodstva,
- neobezbjedivanje odgovarajućih uslova za čuvanje lijekova,
- izdavanje lijekova izvan originalnog pakovanja i protivno režimu izdavanja definisanog u dozvoli za promet izdatom od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH,
- izdavanje lijekova na nepopunjene recepte, odnosno neispravnu medicinsku dokumentaciju,
- prometovanje galenskim lijekovima protivno Zakonu o apotekarskoj djelatnosti,
- neobezbjedivanje magistra farmacije u apoteci, tokom cijelog radnog vremena apoteke,
- obavljanje apotekarske djelatnosti bez rješenja Ministarstva zdravstva ZDK,
- promet neregistrovanim preparatima koji nemaju dozvolu Agencije za lijekove i medicinska sredstva za promet na području BiH,
- rad bez odgovarajuće licence za samostalan rad,
- nezakonita distribucija lijekova iz interventnog uvoza,
- nepravilno vođenje evidencija i dokumentacije, protivno zakonskim propisima,
- neposjedovanje obavezne, Zakonom propisane, stručne literature.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Subjekti nadzora nisu u potpunosti upoznati sa obavezama i ispravnim načinom provođenja odredbi Zakona o apotekarskoj djelatnosti, kao i podzakonskih akata donesenih na osnovu tog Zakona, te su određene nepravilnosti bile rezultat nerazumijevanja ili nedovoljne informiranosti subjekata.

Jedan od uočenih problema je i dužina trajanja administrativnih rješavanja po zahtjevima stranki, koje za svoj rad trebaju odobrenja nadležnih organa. Ubrzavanjem navedenih procedura poboljšalo bi se

stanje u oblasti farmacije, te subjektima nadzora omogućilo lakše i dosljednije poštivanje zakonskih propisa.

Vjerovatno jedan od najvećih problema su duge liste čekanja kod doktora, pri čemu su pacijenti "prisiljeni" kupovati lijekove bez posjedovanja recepta od ljekara, kako bi obezbijedili potrebnu terapiju, a što je zabranjeno po Zakonu o apotekarskoj djelatnosti. Reorganizacijom zdravstvenog sistema, te skraćivanjem listi čekanja, ovaj problem bi se prevazišao.

III – NORMATIVNE ATIVNOSTI

U ovom izvještajnom periodu, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona izradila i u formi prijedloga uputila Vladi Zeničko-dobojskog kantona Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Kantonalne uprave Zeničko-dobojskog kantona, na koji je Vlada Zeničko-dobojskog kantona dala saglasnost na 29. sjednici, održanoj 31.05.2024. godine. Pravilnik je objavljen u službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona broj:16/24 od 22.08.2024. godine.

Pored navedneog, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona je izradila i u formi prijedloga uputila Vladi Zeničko-dobojskog kantona Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona, kojeg je Vlada uputila na Skupštinu, a koji je Skupština Zeničko-dobojskog kantona donijela na 30. sjednici, održanoj dana 17.09.2024. godine, te je objavljen u „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj:18/24 od 26.09.2024. godine.

IV – STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO

- Naziv materijala:

Godišnji Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period 01.01.2024-31.12.2024. godine.

V – OSTALI POSLOVI I ZADACI

1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku, sačinjavamo tabelarno, uz izvještaj o radu Uprave za I-VI tekuće godine (šestomjesečni izvještaj) i I-XII tekuće godine (godišnji izvještaj).

Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji (33) i povrat pogrešno uplaćenih novčanih sredstava (4), u izvještajnom periodu donesenoje ukupno 37 rješenja.

Izveštaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku za I-XII 2024. godine (godišnji izvještaj).

Broj rješenja inspektora donesenih u prvostepenom postupku po službenoj dužnosti u 2023.godini (zabrana, upozorenje, otklanjanje nepravilnosti)	Broj izjavljenih žalbi na rješenja inspektora u 2022.godini	Broj rješenja kojim je žalba odbačena (neblagovremena, nedopuštena i izjavljena od neovlaštene osobe)	Broj žalbi na rješenja inspektora koje su proslijeđene drugostepenom organu	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj izvršenih zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj rješenja inspektora u drugostepenom postupku, donesenih po žalbi na rješenja općinskih inspektora
1	2	3	4	5	6	7
2152	28	-	24	8	1	-

2. Drugi kontinuirani poslovi

U toku 2024. godine, a u cilju preduzimanja preventivnih mjera na suzbijanju nezakonitosti i adekvatnog korištenja resursa uvedene su mjere:

- * Zaključen je ugovor za satelitsko praćenje kretanja vozila, brzina, kao i potrošnja goriva;
- * proceduralna kontrola predmeta uz striktno poštivanje samostalnosti rada inspektora;
- * druge mjere na poboljšanju radne discipline zaposlenika (disciplinski postupci, kontrola eventualne zloupotrebe instituta bolovanja, idr.)

Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji i povrat pogrešno uplaćenih novčanih sredstava (u izvještajnom periodu doneseno rješenja).

Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji (33) i povrat pogrešno uplaćenih novčanih sredstava (4) rješenja i (1) zaključak, u izvještajnom periodu donesenoje ukupno 37 rješenja.

VI – OCJENA STANJA, POSTIGNUTIH REZULTATA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA

U ovoj grupi je dat tabelarni prikaz slijedećeg:

1. Ocjena stanja
2. Programska orijentacija

1. Ocjena stanja

Tabelarni prikaz

UPOREDNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O RADU INSPEKCIJA ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2023. GODINE I JANUAR - DECEMBAR 2024. GODINE

NAZIV INSPEKCIJE	BROJ INSPEKCIJSKIH PREGLEDA						PODUZETE MJERE (Brojčano i procentualno u odnosu na broj izvršenih pregleda)					
	Planirano		Ostvareno		Izvršeno		Upravne		Kaznene		UKUPNO	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Inspekcija rada za obl. radnih odnosa	1386	1480	1192	1510	86%	102%	181 15,18%	219 14,50%	722 60,57%	694 45,96%	903 75,75%	913 60,46%
Inspekcija rada za obl. zaštite na radu	275	363	287	375	104%	103%	124 43,20%	124 33%	87 30,31%	115 30,66%	211 73,51%	239 63,73%
Tržišno-turističko-gostiteljska	2990	2596	2709	2894	90%	111%	663 24,47%	628 21,70%	926 34,18%	1078 37,24%	1589 58,65%	1706 58,94%
Inspekcija za cestovni promet	504	604	594	655	117%	108%	66 11,11%	78 11,90%	556 93,60%	533 81,37%	622 104,71%	611 93,28%
Inspekcija za ceste	160	160	176	169	110%	105%	28 15,90%	38 22,48%	20 11,36%	22 13,01%	48 27,27%	60 35,50%
Elektroenergetska inspekcija	155	155	139	156	89%	100%	47 33,81%	38 24,35%	8 5,75%	12 7,69%	55 39,56%	50 32,05%
Rudarsko-geološka inspekcija	70	70	73	70	104%	100%	21 28,76%	8 11,42%	20 27,39%	20 28,57%	41 56,16%	28 70%
Termeneregetska inspekcija	172	172	176	172	102%	100%	505 286%	186 108,13%	-	4 2,32%	505 286,93%	190 110,46%
Poljoprivredna inspekcija	575	627	814	806	141,57%	128,55%	13 1,60 %	8 0,99 %	365 44,84 %	370 45,91 %	378 46,44 %	378 46,90 %
Vodna inspekcija	330	330	379	377	114,85%	114,24%	21 5,54 %	41 10,68 %	18 4,75 %	24 6,34 %	39 10,29 %	65 17,24 %
Šumarska inspekcija	340	340	341	345	100,29%	101,47%	53 15,54 %	63 18,26 %	29 8,50 %	26 7,54 %	82 24,04 %	89 25,80 %

Inspekcija zaštite okoline	401	310	371	313	92,52%	100,97%	97 26,14%	75 23,96 %	15 4,04 %	11 3,51 %	112 30,19 %	86 27,48 %
Građevinska inspekcija	160	160	167	175	104,38%	109,38%	14 8,38 %	6 3,43)	13 7,78)	12 6,86 %	27 16,17 %	18 10,29 %
Veterinarska inspekcija	4038	4160	5190	4925	128,53%	118,39%	289 5,57 %	336 12,77 %	179 3,44 %	160 6,08 %	468 9,02 %	496 18,84 %
Zdravstvena inspekcija	145	160	190	170	131,03%	106,25%	63 5,57 %	36 21,18 %	26 13,68 %	29 17,06 %	89 46,84 %	65 38,24 %
Sanitarna inspekcija	650	560	836	776	128,61%	138,57%	299 37,76 %	324 41,75 %	120 14,35 %	444 15,08 %	419 50,12 %	768 56,83 %
Farmaceutska inspekcija	160	160	169	163	105,63%	101,86%	36 21,30 %	42 (25,77 %	16 9,46 %	27 16,56 %	52 30,77 %	69 42,33 %

2. Programska orijentacija

Programska orijentacija Uprave utvrđena je Programom rada za 2024. godinu, kojim su utvrđeni strateški i kratkoročni ciljevi:

1. STRATEŠKI CILJEVI

- ✓ Jačanje djelovanja inspekcijskih poslova u Zeničko-dobojskom kantonu na otkrivanju, spriječavanju i sankcionisanju prekršaja koji se odnose na:
 - obavljanje djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i radno angažovanje zaposlenika suprotno zakonu,
 - obavljanje djelatnosti gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, kao i negativan uticaj na okoliš
 - subjekte koji su u prekršajnoj evidenciji RNK-i evidentirani kao ponavljači prekršaja.
- ✓ Poduzimanje preventivnih i korektivnih mjera u slučajevima koji nisu obuhvaćeni navedenom u tački A. kako bi se omogućilo subjektima nadzora da bez primjene represivnih mjera usklade svoje poslovanje sa zakonskim propisima,
- ✓ Kontinuirana realizacija Akcionog plana za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona, Strategije za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

2. KRATKOROČNI CILJEVI

Kadrovske i materijalno-tehničke pretpostavke za efikasniji rad Kantonalne uprave za inspekcijske poslove:

- a) Kadrovska popunjenost radnih mjesta, koja nisu popunjena.
- b) Kadrovska popunjenost radnih mjesta uposlenika kojima radni odnos prestaje zbog ispunjavanja zakonskih uslova za odlazak u penziju i uposlenika kojima radni odnos prestaje dobrovoljnim istupanjem iz državne službe,
- c) Nabavka materijalno - tehničkih sredstava službena vozila, informatička oprema, nabavka namještaja, kao i obezbjediti veći broj kancelarija - iz budžetskih sredstva,
- d) Edukacija svih uposlenika Uprave (interna i externa).

VII – UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA

Tabelarni prikaz plana i izvršenja Budžeta za period I-XII 2024. godinu:

<i>Konto</i>	<i>Naziv izdatka</i>	<i>Budžet za I-XII/2024.</i>	<i>Izvršenje I-XII/2024.</i>
611100	BRUTO PLAĆE I NAKNADE	2.952.000	2.976.124
611200	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	410.000	384.011
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	312.000	313.464
613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	128.000	112.854
613100	PUTNI TROŠKOVI	6.500	5.301
613200	IZDACI ZA ENERGIJU	17.500	17.193
613300	IZDACI ZA KOMUNIKACIJU I KOMUNALNE USLUGE	10.000	9.492
613400	NABAVKA MATERIJALA	22.000	17.829
613500	IZDACI ZA USLUGE PREVOZA I GORIVA	25.000	24.276
613700	IZDACI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE	10.000	7.573
613900	UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE	37.000	31.190
821300	NABAVKA OPREME	125.480	122.054
821500	NABAVKA STALNIH SREDSTAVA U OBLIKU PRAVA	7.020	6.961
	UKUPNO	3.934.500	3.915.468

Iz tabelarnog pregleda se može zaključiti da je izvršenje Budžeta za period I-XII 2024. godine u skladu sa planom Budžeta 2024. godine (Izmijenjenim planom budžeta za 2024. godinu) ali je na nekim pozicijama došlo i do odstupanja: 611100 - Bruto plaće i naknade – Budžetom za 2024. godinu („Službene novine ZDK”, broj: 21/23) na ovoj poziciji planiran je iznos od 3.229.036 KM, međutim Izmjenama i dopunama Budžeta za 2024. godinu („Službene novine ZDK”, broj: 12/24) sredstva su umanjena za 309.121 KM, te je iznos utvrđen na ovoj poziciji 2.919.915 KM.

Također Izmjenama i dopunama Budžeta za 2024. godinu („Službene novine ZDK”, broj:24/24) na ovoj poziciji utvrđen je iznos 2.952.000 KM pa je iz tog razloga je došlo do odstupanja. 612100 - Doprinosi zaposlenih - Budžetom za 2024. godinu („Službene novine ZDK”, broj: 21/23) na ovoj poziciji planiran je iznos od 339.048 KM, međutim Izmjenama i dopunama Budžeta za 2024. godinu („Službene novine ZDK”, broj: 12/24) sredstva su umanjena za 32.308 KM te je iznos utvrđen na ovoj poziciji 306.740 KM.

Također Izmjenama i dopunama Budžeta za 2024. godinu („Službene novine ZDK”, broj:24/24) na ovoj poziciji utvrđen je iznos 312.000 KM pa je iz tog razloga je došlo do odstupanja.

Program utroška sredstava, pod nazivom “Nabavka opreme“ i „Nabavka stalnih sredstava u obliku prava“ Kantonalne uprave za inspeksijske poslove za 2024. godine je realizovan u iznosu od 129.015 KM.

Dostavljeno:
1x Skupština ZDK
1x Vlada ZDK
1x a/a

DIREKTOR
Besim Spahić